

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

HRABOVEC

NÁVRH

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

© október 2019

Obstarávateľ:

OBEC HRABOVEC

Okres:

Bardejov

Kraj:

Prešovský

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Marek Dubiel

Ing. Ladislav Pažák

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Ing. Michal Burák

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Anna Soročinová – reg.č.290

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Hrabovec

SCHVALOVACÍ ORGÁN: **OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO HRABOVEC**
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-O:
ZÁVÄZNÁ ČASŤ VYHLÁSENÁ VZN č.
DÁTUM SCHVÁLENIA:

JOZEF MAXIN
STAROSTA OBCE
HRABOVEC

PEČIATKA

Zoznam príloh

Grafická časť

<i>číslo výkresu</i>	<i>názov výkresu</i>	<i>mierka</i>
1	Výkres širších vzťahov (záujmové územie)	1:50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia obce vrátane ochrany prírody a krajiny a prvkov ÚSES s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	1:10 000
3	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch s vyznačením verejnoprospešných stavieb; Výkres verejného dopravného vybavenia	1:5 000
4	Výkres verejného technického vybavenia územia – návrh vodného hospodárstva	1:5 000
5	Výkres verejného technického vybavenia územia – návrh energetiky	1:5 000
6	Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP	1 : 5 000

Textová časť

	<i>Smerná časť:</i> - Sprievodná správa - Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP <i>Záväzná časť:</i> - Návrh regulatívov územného rozvoja obce (vložené schémy záväznej časti a verejnoprospešných stavieb)	
--	---	--

Obsah

A1. Základné údaje.....	7
1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD	7
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD.....	7
A2. Riešenie územného plánu	7
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	8
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	10
2.3.2 Demografia.....	10
2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti	12
2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia	13
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	14
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	14
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie	16
2.7.1 Bytový fond.....	16
2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít.....	17
A. Poľnohospodárska výroba	17
B. Lesné hospodárstvo	17
2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie	18
Komerčné služby a obchod	19
2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia.....	19
2.7.5 Ekonomické aktivity	20
2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia.....	20
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	20
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	20
2.9.1 Ochranné pásma.....	20
2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	21
2.9.3 Chránené územia – funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení.....	21
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami	21
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	22
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	24
2.12.1 Dopravný systém obce	24
2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky	28
A. Zásobovanie pitnou vodou	28
B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	30
C. Vodné toky a odtokové pomery.....	30
2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou	31
2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom	32
A. Zásobovanie plynom	32
B. Zásobovanie teplom.....	33
2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia	34
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	35
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	38
2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	38
2.16 Ochrana pôdneho fondu	38
2.16.1 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	38
2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	39

Zoznam skratiek:

- PSK – Prešovský samosprávny kraj
- PK - Prešovský kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- CHVÚ – chránené vtáčie územie
- CR - cestovný ruch
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- HD - hospodársky dvor
- HaZZ – hasičský a záchranný zbor
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesný pozemok
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MK – miestna komunikácia
- MŠ – materská škola
- NKP – národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- PAD – pravidelná autobusová doprava
- PaR – prieskumy a rozbor
- PP - poľnohospodárska pôda
- PD - poľnohospodárske družstvo
- POH - program odpadového hospodárstva
- RD - rodinný dom
- TS - trafostanica elektrická
- ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- VÚC - veľký územný celok
- VN – vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZaD - zmeny a doplnky
- ZUŠ - základná umelecká škola
- ZŠ - základná škola

A1. Základné údaje

Obec Hrabovec leží v údolí Tople, na jej ľavom brehu, v nadmorskej výške 230 – 250 m.

Dôvodom obstarania ÚPD je absencia ÚPN obce, pričom do k.ú. obce zasahuje plánovaná trasa vodovodnej sústavy Giraltovce – Bardejov a plánovaná homogenizácia preložky cesty - II.tr. Záujem o výstavbu v obci akceleruje, chýba však aktuálny nástroj na jej riadenie.

Ďalším dôvodom obstarania je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – Prešovský samosprávny kraj do roku 2035 a neskôr.

ÚPN-O je vypracovaný v súlade so Zadaním pre jeho spracovanie.

1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD

Hlavným cieľom ÚPN je vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá komplexne rieši funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia k.ú. celej obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry vrátane problematiky životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a ekologickej stability územia. Ďalším zámerom ÚPN-O je získanie koncepčného a rozvojového dokumentu s urbanistickou koncepciou, ktorá zohľadní plánované a určí nové rozvojové zámery obce a vytvorí predpoklady pre ich trvalo udržateľný rozvoj.

Problémy, ktoré sú riešené touto ÚPD možno charakterizovať nasledovne:

- nedostatok pracovných príležitostí,
- nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD a BD,
- inundácia časti k.ú. v dotyku s Topľou,
- negatívna tranzitnej dopravy na obec.

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec nemá vypracovanú ÚPD.

1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotl. etáp ÚPD

- prípravné práce (7.2010-8.2010; zisťovacie konanie Oznámenie o strateg. dok. pre 8 obcí od 28.10.2010),
- spracovanie Prieskumov a rozborov obce (9/2000),
- vypracovanie Zadania (6/2011),
- prerokovanie Zadania (1.7.2011-1.8.2011; dohoda obcí MR dňa 23.8.2011 o ďalšom samostatnom procese obcí pri schvaľovaní ich Zadania),
- schválenie Zadania ((uzn. OcZ č.4/2011, dňa 4.10.2011).

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so Zadaním

Riešenie ÚPD je v súlade so schváleným Zadaním. Výnimkou je mierny nárast počtu bytových jednotiek z dôvodu aktuálneho záujmu o výstavbu RD.

1.3.3 Zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov

Spracovanie ÚPD si vyžadovalo doplnenie prieskumov a rozborov z dôvodu časového. Boli vypracované v r. 2000.

1.3.4 Súpis použitých podkladov a materiálov

Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol vektorizovaný z ROEP-u a katastrálnych máp obce, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR z r. 1984 v M 1:10 000. Mapový podklad v M 1:10 000 bol skenovaný z tých istých máp.

Ostatné materiály

- ÚPN Prešovského samosprávneho kraja (SMC a.s. Prešov, 2019),
- Prieskumy a rozborov obce Hrabovec (Staping BJ, 2000),
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Hrabovec (Obec Hrabovec, 2011),
- vydané ÚR a SP od r. 2015.

A2. Riešenie územného plánu

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec Dubinné leží v údolí Tople, na jej ľavom brehu, v nadmorskej výške 215 – 220 m. Z hľadiska geomorfologického členenia, obce patrí do oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina a časti Kurimská brázda.

Riešeným územím je celé administratívne, tj. katastrálne územie obce veľkosti 786 ha a je prezentované v M1:10 000. Podrobne je obec riešená v mierke M 1:5 000.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V súlade s § 27, ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) je potrebné v riešení územného plánu obce rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja (ÚPN VÚC). Bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 268/1998 a jeho záväznou časťou, ktorá bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 216/1998 Z.z., v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 679/2002 Z.z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 111/2003 Z.z., Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. 4/2004, Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. 17/2009 a Všeobecne záväzného nariadenia č. 60/2017, účinným od 19.7.2017.

V r. 2019 bol nový ÚPN Prešovského samosprávneho kraja schválený uznesením č.268 a 269/2019 a vydáva sa jeho záväzná časť VZN PSK pod č.77/2019.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb sú rešpektované a zapracované do ÚPN – obce Hrabovec. Jedná sa o nasledovné záväzné regulatívy a VPS územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja:

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

- 1 Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie**
- 1.1 V oblasti medzinárodných, celoštátnych a nadregionálnych vzťahov**
- 1.1.1 Podporovať priame väzby prešovsko–košickej aglomerácie na európsku urbanizačnú os v smere Rzeszów – Krosno – Svidník – Prešov – Košice – Miskolc – Budapešť v smere sever – juh.*
- 1.2. V oblasti regionálnych vzťahov**
- 1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.*
- 1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:*
- 1.2.2.3. 2. skupiny, 1. podskupiny – Bardejov, Humenné.*
- 3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry**
- 3.4 V oblasti duševnej a telesnej kultúry**
- 3.4.1 Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.*
- 3.4.2 Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.*
- 6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia**
- 6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny**
- 6.1.3. Modernizovať úseky cyklociest vedúce k hraničným priechodom, nachádzajúce sa v 4. a 5.stupni územnej ochrany alebo v územiach Natura 2000, z lokálnych prírodných materiálov a zároveň dodržiavať podmienky protieróznej ochrany.*
- 6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability**
- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na*

- eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia**
- 6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.
- 6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.
- 6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.
- 7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu**
- 7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.
- 7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia**
- 9.3. Cestná doprava**
- 9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:
okres Bardejov
- 9.3.6.1. Cesta III/3533:
- 9.3.6.1.1. Obchvaty obcí v úseku Bardejov – mestská časť Bardejovská Nová Ves – Dubinné – Kurima – Nemcovce – Kučín – Marhaň – Lascov – Brezov.
- 9.7. Cyklistická doprava**
- 9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
- 9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
- 9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
- 10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia**
- 10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:**
- 10.3.1. Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody VN Starina):
- 10.3.1.1. Prívod zo sústavy do Bardejova v trase Giraltovec – Brezov – Lascov – Marhaň – Harhaj – Porúbka – Nemcovce – Kurima – Poliakovce – Hrabovec – Komárov – Bardejovská Nová Ves – Bardejov s napojením ďalších obcí Brezovka, Kožany, Kučín.
- 10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží**
- 10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.
- 10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírode blízokým spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.

II. Verejnoprospešné stavby

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

okres Bardejov

1.1.5.1. Cesta III/3533:

- 1.1.5.1.1. Obchvaty obcí v úseku Bardejov – mestská časť Bardejovská Nová Ves – Dubinné – Kurima – Nemcovce – Kučín – Marhaň – Lascov – Brezov.

1.4. Cyklistická doprava

1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.2. V oblasti zásobovania vodou

2.2.2. Stavby skupinových vodovodov:

2.2.2.1. Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody Vodná nádrž Starina):

2.2.2.1.1. Prívod zo sústavy do Bardejova v trase Giraltovice – Brezov – Lascov – Marhaň – Harhaj – Porúbka – Nemcovce – Kurima – Poliakovce – Hrabovec – Komárov – Bardejovská Nová Ves – Bardejov s napojením ďalších obcí Brezovka, Kožany, Kučín.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

Uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno, podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala v rokoch 1970 - 2008 neustály nárast počtu obyvateľov, pričom v dekáde rokov 1970 – 1980 to bolo až – 40 osôb. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od + 0,25 % do + 1,00 %, čím sa obec zaradila do kategórie stagnujúceho sídla. V r. 2019 počet narástol na 508 obyvateľov.

Obec je súčasťou mikroregiónu Stredná Topľa a obec Kurima tvorí jeho prirodzené ťažisko - je tu sústredené vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti. Od Bardejova je vzdialená 10 km a od Giraltoviac 26 km. V obci je rozvinuté leso a a poľnohospodárstvo.

Priestory mimo prietahu cesty vykazujú veľmi kvalitné podmienky pre bývanie. Súčasný záujem o výstavbu je značný – 5 RD/ rok a v prípade disponibilných pozemkov i väčší.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam rozvojový potenciál.

2.3.2 Demografia

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1980, 1991, 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR – www.slovak.statistics.sk. Dopĺňujúce údaje sú z OcÚ Hrabovec.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyv. (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0–14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek (obyvatelia 15–64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Stav a vývoj obyvateľstva obce Hrabovec

K 31.12.2018 žilo v obci Hrabovec 510 obyvateľov, čo predstavuje 0,65 % z celkového počtu obyvateľov okresu Bardejov. Ženy tvorili 49,22 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 785,47 ha, priemerná hustota osídlenia 65,76 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2018

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011	2018
Počet obyvateľov	442	454	484	513	510
Prírastok obyvateľov	+ 12	+ 30	+ 29	- 3	
Index rastu	102,71	106,61	105,99	99,42	
Ø ročný prírastok	+ 0,247 %	+ 0,661 %	+ 0,599 %	- 0,083 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Pohyb obyvateľstva v obci Hrabovec v rokoch 2001 - 2018

Rok	Stredný stav trvale bývajúceho obyvateľstva	Živo nar.	Zomretí	Prírodný prírastok k/úbytok	Prist'ahovaní	Vyst'ahovaní	Migračný prírastok k/úbytok	Celkový prírastok k/úbytok
2001	469	6	6	0	20	3	17	17
2011	513	5	4	1	6	4	2	3
2018	517	3	3	0	1	14	-13	-13

Zdroj: ŠÚ SR

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Hrabovec zaznamenala do roku 2011 nárast počtu obyvateľov, po roku 2011 obec zaznamenala úbytok osôb. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od - 0,083 % do + 0,599 %, čím sa obec zaraďila do kategórie stagnujúceho sídla.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 - 2018

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality	Index starnutia	Priem. vek
	Spolu	Vekové skupiny					
		predprodukt.	produkt.	poprodukt.			
2001	484	115	324	45	255,56	39,13	34,64
%	100,00	23,76	66,94	9,30			
2011	513	90	345	78	115,38	86,67	37,14
%	100,00	17,54	67,25	15,20			
2018	510	67	357	86	77,91	128,36	40,54
%	100,00	13,14	70,00	16,86			

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je jej vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na priaznivú vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Hrabovec

môžeme konštatovať, že proces starnutia aj tu intenzívne pokračuje. Predproduktívne obyvateľstvo v sledovaných rokoch 2001 - 2018 sa vyvíja menej dynamicky. Index vitality postupne klesal z hodnoty 255,56 na 77,91, čo zaradilo obyvateľstvo zo progresívna (rastúca) na regresívnu (ubúdajúcu).

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 40,54 rokov. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 15,76 %, učňovské a stredné bez maturity 27,43 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 26,46 % a vysokoškolské 7,98 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (91,44 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (3,70%).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Hrabovec 94,16 % obyvateľov slovenskej národnosti. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľov podielom menším ako 1%.

Prešovský kraj ako územný celok vznikol v roku 1996, od tohto roku možno podrobnejšie sledovať vývoj obyvateľstva, jeho počet, pohyb a štruktúry. Počet obyvateľov v kraji v období rokov 1996 – 2011 nepretržite stúpala. Špecifickou skupinou obyvateľstva je obyvateľstvo rómskej národnosti, ktoré sa vo väčšine nehlási k svojej národnosti. Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva v roku 2001 žilo v Prešovskom kraji 4,0 % obyvateľstva rómskej národnosti, podľa SODB 2011 to bol 5,3 %. Podľa výsledkov sociografického mapovania žije v Prešovskom kraji približne až 10,8 % obyvateľov v rómskych osídleniach.

Návrh

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Hrabovec sa vychádzalo z doterajšieho demografického vývoja v okrese Bardejov, celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2040

rok	2018	2020	2025	2030	2035	2040
Hrabovec	510	520	546	573	602	632

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Bardejov („Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“, Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013):

Okres Bardejov:

2015	78 143 obyvateľov
2020	78 420 obyvateľov
2025	78 364 obyvateľov
2030	78 162 obyvateľov
<u>2035</u>	<u>77 500 obyvateľov</u>

Zmena 2015 – 2035 celkom – 643 obyvateľov (Ø ročný úbytok - 0,041%).

ÚPN navrhuje v súlade so Zadaním a uvedenou prognózou k r. 2035 nárast počtu na cca 600 obyvateľov.

2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa údajov Štatistického úradu SR, v okrese Bardejov bol v roku 2011 podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov 46,25 % z celkového počtu obyvateľov, čo je na úrovni priemeru Prešovského kraja (46,05 %).

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 514 obyvateľov obce tvorilo 225 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 43,77 %. Z toho ženy tvorili 45,3 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 31 osôb.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo v maloobchode (17 osôb), v oblasti vzdelávania (14 osôb) a stavebníctva (14). Za prácou dochádzalo do zamestnania 124 obyvateľov pracujúcich. V obci boli poskytovaných cca 30 pracov. príležitostí, prevažne v terciálnej sfére.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov	Počet ekonomicky aktívnych osôb	Počet nezamestnaných

	celkom	celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Hrabovec	514	225	43,77	31	13,78

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Návrh

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2035 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Bardejov v roku 2015 bol nárast celkových prírastkov obyvateľstva +1,20, v roku 2035 to bude -2,23 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2015 bol 38,33, v roku 2035 sa zvýši na 44,32 rokov (zmena 2015 – 2035: 5,99 rokov t.j. 15,6%).

Napriek tomu, že okres Bardejov bude patriť k okresom s najvyšším populačným potenciálom nevyhne sa problémom, najmä pokiaľ ide o vysoké zastúpenie rómskeho obyvateľstva. Nízka vzdelanostná úroveň a slabá profesijná štruktúra môže priniesť problémy na trhu práce a v konečnom dôsledku sa môže prejaviť vysokou nezamestnanosťou a nižšou životnou úrovňou.

V návrhu predpokladáme nárast pracovných príležitostí v obci na celkový počet 60 miest a to prevažne v službách.

2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

Záujmové územie tvoria obce mikroregiónu Stredná Topľa – Komárov, Beloveža, Hažlín, Brezovka, Poliakovce a Vyšná Voľa. Je zobrazené v M1:50 000 a 10 000.

Z hľadiska geomorfologického členenia katastrálneho územia, obec patrí do oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina a časti Kurimská brázda.

Územie obce nachádza v okrese Bardejov. Tzv. bardejovské ťažisko - Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou Košice – Prešov - pohraničné a cezhraničné regióny. Od mesta Bardejov je vzdialená 10 km a od Giraltoviec 26 km. Obec je súčasťou mikroregiónu Stredná Topľa. Prirodzene gravituje do obce Kurima, kde je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko.

Katastrálne územie má rozlohu 785,4714 ha. Juhozápadná časť k.ú. je zalesnená. Malú časť z neho tvoria tri enklávy ochranného lesa.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom. Do k.ú. zasahuje OP II° zdrojov pitnej vody slúžiace obci Poliakovce.

Horný tok Tople je od 2017 územím európskeho významu SKUEV0936, ktorý je podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja i hydrickým nadregionálnym biokoridorom. V k.ú sú i plochy s výskytom prírodných biotopov európskeho významu, ktoré eviduje ŠOP SR.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a podľa ÚPD VÚC súčasťou rekreačného krajinného celku č.XII Busov. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom.

Skupinová cestná dedina je rozvinutá pozdĺž cesty, kde je sústredené aj obč. vybavenie. Ťažisko je pri obecnom dome a pri Topli. Navrhujeme ich posilnenie ďalším OV. Na južnom okraji navrhujeme kompaktné plochy bývania, pri Topli športovo oddychové zóny.

Poľnohospod. pôdu obhospodaruje PD Dubinné. Nad obcou je dvor pre voľné ustajnenie. Systém je navrhovaný zachovať.

Lesy spadajú do LHC Giraltovce a Okružle. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Sú v správe vlastníkov urbárskych pozemkov, podniku Lesy SR, š.p. a súkromných vlastníkov. Systém navrhujeme uchovať.

Priemyselná výroba nie je v obci zastúpená, ani sa v ÚPN nenavrhuje.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkami z primárneho VN vedenia č. 229 Bardejov – Giraltovce. Na uvedenú linku sú pripojené 2 transformovne. Systém je navrhovaný na preloženie primárneho vedenia VN a doplnenie TS.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti 054 Bardejov. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange a T- mobile.

Južne a západne od obce je trasovaný VTL plynovod Giraltovce – Bardejov. Obec je plynofikovaná z vlastnej regulačnej stanice plynu RS 1200 a to STL plynovodom. Stav bude po dobudovaní nových ulíc vyhovovať i výhľadovo.

Zásobovanie obce pitnou vodou je z obecného vodovodu. Vodárenským zdrojom je studňa pri Topli s výdatnosťou 2,3 – 2,4 l/s v k.ú. obce. Akumuláciu vody zabezpečuje vodojem 100 m³ vybudovaný nad obcou Kurima na kóte 267 m n.m. Navrhujeme jeho zachovanie.

Pri Topli je oplotený vodárenský zdroj - studňa s ČS pre vodovod Beloveža. Prívodné výtlačné potrubie je vedené popri potoku Obyčka. Systém navrhujeme zachovať.

Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ani ČOV. ÚPN ich navrhuje.

Súbežne s plynovodom je vytvorená rezerva pre trasu vodovodnej sústavy Giraltovce - Bardejov.

Rieka Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom, nemá však dostatočnú kapacitu na prevedenie Q₁₀₀ ročnej veľkej vody. Podľa „Mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika vodných tokov Slovenska“ bola prenesená záplavová čiara, po ktorú je ohrozená južná časť k.ú. Je ňou ohrozená južná časť zastavaného územia obce. Ochranu pred povodňovým rizikom Tople je navrhovaná umiestnením objektov nad hladinu Q₁₀₀.

Nad obcou na Hraboveckom potoku je navrhovaná vodná nádrž – polder za účelom obmedzenia jeho vybreženia.

Nad a pod obcou sú veľkoplošné odvodnenia, ktoré sú navrhované zachovať a zrekonštruovať.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty III/ 3533, ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami a turistickými trasami. V ÚPN PSK je navrhovaná jej homogenizácia na cestu II. tr v pôvodnom koridore. Pozdĺž nej navrhujeme samostatnú trasu pre peší a cyklist. pohyb. Turistickú a cykloturistickú trasu navrhujeme pozdĺž Tople v smere Bardejov a Giraltovce a turistickú k býv. hradisku.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná koncepcia rozvoja obce a jej k.ú. vychádza z územno-technických, krajinnokoekologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia v prospech obce a celého k.ú. do roku 2035. Rešpektuje princípy ochrany prírody.

Pre optimálny rozvoj obce a jej k.ú. je navrhované:

- rozšírenie obytných plôch prevažne v južnej časti obce,
- dokompletizovanie centra obce a rozšírenie plôch OV,
- využitie záplavového územia Tople pre plochy športu a oddychu,
- posilnenie významu obce ako agroturist. sídla - súčasť širšej aglomerácie turizmu a úlohy východiskovej obce na potenciálne turistické a cyklotuistické trasy,
- zachovanie systému ekologickej stability, pamiatok a pamätihodnosti obce.

Pre rozvoj obce navrhujeme využívať prevažne jej zastavané územie.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Bývanie - pre výstavbu rodinných domov navrhujeme využívať plochy prevažne v zastavanom území - veľké záhrady a nevyužívané plochy vhodne napojiteľné na sieť TI a jestvujúci dopravný systém obce. Celkovo sú navrhované plochy pre 60 pozemkov RD a jeden BD.

Na východnom okraji sú navrhované plochy pre 10 RD a BD so 6-timi b.j. Prístupová komunikácia je navrhovaná južne z dôvodu bezpečnosti prevádzky RD, nakoľko jestvujúce sú napojené na cestu III.tr. Táto koncepcia umožní preladenie hlavných vstupov a fasád jestv. RD na juh a pešie prepojenie s Obecným domom, MŠ a BD. Južne je vymedzená výhľadová plocha RD.

Najväčšia skupina 20 + 27 RD je navrhovaná v západnej časti obce. Pri jej organizácii sa využíva nespúšaná komunikácia a majetkové pomery.

V prielukách v centre obce sú navrhované 3 RD.

Občianske vybavenie - je navrhované na zachovanie v pôvodnej štruktúre. Prírastok nových bytov a obyvateľov si vyžiada jeho intenzifikáciu. Okrem jestv. plôch je ďalší nárast navrhovaný v centre – využitím jestv. RD formou polyfunkcie, vr. BD a v areáli výrobné cestovín predajňu. Pri Obecnom dome je pripravovaná dostavba hasičskej zbrojnice. Dom sociálnej starostlivosti s kapacitou 20 miest navrhujeme v centre a to adaptáciou niektorých z jestv. budov. Na západnom okraji navrhujeme ponukovú plochu OV.

Navrhujeme revitalizáciu futbalového ihriska a rozšírenie plôch športu a oddychu. Je navrhované pozdĺž Tople z dôvodu budovania rekreačného prepojenia miest Bardejova a Giraltovce.

Súčasťou bude nová tribúna na ihrisku, parkovacie plochy, kyslíková dráha, kinolog. cvičiská a pod. Podmienkou je nové dopravné napojenie na zbernú komunikáciu.

Rekreácia a CR - časť domového fondu navrhujeme bez presnej špecifikácie ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí. Za tým účelom je navrhujeme uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry. Časť neobývaných RD je možné využívať pre individuálnu chalupnícku rekreáciu.

Pol'nohospodárska výroba – nie je navrhovaná na rozšírenie.

Ostatné – súbežne s jestv. prieťahom cesty III.tr. navrhujeme komunikáciu pre peší a cyklo pohyb. Vedľa Tople, v smere Bardejov - Giraltovce navrhujeme cyklotrasu.

Väčšinu jestv. obslužných komunikácií navrhujeme prestavať a rozšíriť. Pozdĺž nich je navrhovaný jednostranný združený chodník. Nová sieť miestnych komunikácií je navrhovaná v obytnej skupine západ.

V priestore OcÚ je vymedzená plocha verejnej zelene. Cintorín navrhujeme na rozšírenie.

Pri areáli RS navrhujeme zberný dvor a kompostovisko.

Nad obcou na Hraboveckom potoku navrhujeme vodnú nádrž – polder.

ČOV navrhujeme na východnom okraji za mlynom.

A. Zásady urbanistickej kompozície

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centra a skupiny pôvodných domov, sypancov a stodôl, ako odkaz ľudovej architektúry.

Centrum obce je vymedzené od kostola po cintorín, športový areál s ihriskom a Obecný dom.. Zahŕňa pozemky RD, BD, OV, verejnú zeleň a priestranstvá. V rámci neho navrhujeme umiestňovať nové stavby a objekty mimoriadne citlivo. (viď.v.č.3)

Za účelom skvalitnenia obytných podmienok navrhujeme doplniť riešené územie o moderné prvky drobnej architektúry (prístrešky zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, odpadové koše, info tabule, studničky, a pod.).

B. Ochrana pamiatok

V ÚZPF SR sú v obci evidované dve kultúrne pamiatky:

- rímsko-katolícky kostol sv. Jozefa – č. ÚZPF – 186/0, parc. č.1,
- mlyn vodný – č. ÚZPF – 4423/0, parc. č. 439.

Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

- historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka o obci k roku 1352),
- poloha Kračínová – mohylník z neskorej doby kamennej.

Bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy:

- poloha Dolná roveň (Pod Uhliskom) – nálezy z praveku,
- bližšie nelokalizované nálezy pravekej kamennej štiepanej a hladenej industrie.

Je pravdepodobné, že pri zemných prácach, súvisiacich s predmetnou stavebnou činnosťou, budú zistené pozitívne archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

V obci sa nachádzajú aj ďalšie objekty s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam navrhujeme zaradiť Božie muky, kríže, bývalé hradisko, mlynský náhon, bývalé hliniská,.

Všetky uvedené objekty či miesta sú v plnom rozsahu integrované do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich ponecháva a rozvíja.

Krátka história

V r. 1329 uhorský kráľ Karol I. Róbert z Anjou poveril Jágerskú kapitolu, aby vymedzila hranicu majetkov šľachticov, bratov Blažeja a Jána z Fóny. Súčasťou panstva Kurima bola i osada na sútoku Hraboveckého potoka a Tople.

V roku 1352 ju s panstvom Kurima dostali Cudarovci.

Obec je doložená z roku 1338 ako Grabo, Garbolch (1352), Hrabocz (1492), Hrabovecz (1773), Hrabowec (1786); po maďarsky Hrabóc, Rabóc.

V roku 1427 mala 30 port a patrila panstvu Makovica.
 V 17. storočí mala rybníky a včeliny, v roku 1634 pílu a v roku 1641 mlyn a hostinec.
 V 18. a 19. storočí bol tu v prevádzke papierový mlyn, koncom 19. stor. zápalkáreň.
 V roku 1787 mala obec 35 domov a 236 obyvateľov, v roku 1828 mala 53 domov a 396 obyvateľov. Chovali dobytok, kupčili s ošípanými a slaninou.
 Za I. svetovej vojny boli v chotári boje ruských a rakúsko-uhorských vojsk.
 Za 1. ČSR tu bolo značné vysťahovalectvo. Požiar v roku 1953 spôsobil veľké škody. Časť obyvateľov pracovala v priemyselných závodoch v Bardejove a Košiciach a pôdu obrábali súkromne hospodáriaci roľníci.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie

2.7.1 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. V r. 2019 bol počet bytov 143, z toho obývaných 98. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21. mája 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 117 domov, z toho:

- trvale obývaných 111 domov,
- neobývaných 6 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 109 rodinných domov,
- 1 v inej budove.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 5 zmena vlastníkov,
- 1 z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 117 bytov, z ktorých bolo 111 obývaných:

- 5 vlastných bytov v bytových domoch,
- 94 bytov vo vlastných rodinných domoch,
- 1 bytov v iných budovách.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	83	92	89	98	117
Prírastok bytov	+ 9		- 3	+ 9	+ 19
Počet bytov/1 000 obyv.	206,47	208,14	196,04	206,75	228,07
Okres Bardejov	207,75	236,32	255,15	250,47	254,70
Prešovský kraj	218,08	245,94	267,45	263,71	269,67
SR			370,0	353,50	329,20

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Hrabovec možno konštatovať, že doterajší vývoj bytov zaznamenal najväčšiu dynamiku po roku 2001 (+ 19). Prírastky bytového fondu pozostávali z výstavby individuálnymi stavebníkmi. V rokoch 1970 – 2001 obec dosahovala v počte bytov na 1000 obyvateľov a v počte obyvateľov na jeden byt (obložnosť) hodnoty pod priemerom okresu Bardejov ako aj krajského priemeru.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	4,84	4,80	5,10	4,84	4,38
Okres Bardejov	4,81	4,23	3,92	3,99	3,93
Prešovský kraj	4,59	4,07	3,74	3,79	3,71
SR				2,83	3,03

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Priemerný vek rodinných domov bol 35 rokov. Postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet osôb na jeden byt bol v roku 2011 na úrovni 4,34. Prevažne prevládajú domy s 5+ obytnými miestnosťami (33). V bytoch tvoria najviac obytných plôch miestnosti so 40- 80 m².

Obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obec	Do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a viac
Hrabovec	12	69	14	10

Zdroj: ŠÚ SR

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že po roku 1946 do roku 1990 bol najväčší nárast bytovej výstavby až 69 bytov (65,30 %), po roku 1991 dochádza postupne k intenzívnejšej individuálnej výstavbe.

Návrh

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci navrhujeme obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhujeme tak, aby v roku 2035 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 600 boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,62,
- počet bytov na 1 000 obyvateľov 276,24.

Celkovo je navrhovaných 60 bytov v RD a 6 bytov v jednom BD.

2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít

A. Poľnohospodárska výroba

Podľa Štatistického úradu SR sa k roku 2009 v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 381 ha, z toho orná pôda tvorí 132 ha, záhrady 12 ha a trvalé trávne porasty 237 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice, chmeľnice a ovocné sady. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 48,5 %.

Z pôdných typov v k. ú. obce prevládajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené zo zvetralín pieskovo-ílvcovitých hornín. Ďalej sa tu vyskytujú fluvizeme kultizemné z nekarbonátových aluviálnych sedimentov a kambizeme pseudoglejové kyslé zo zvetralín rôznych typov hornín. Pôdy sú piesčito-hlinité až hlinité neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m je 0 – 20 %). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm sa pohybuje od nízkeho (< 1,8 %), cez stredný (1,8 – 2,3 %) až po vysoký (> 2,3 %). Pôdna reakcia je stredne až silno kyslá. Priepustnosť pôd je stredná a retenčná schopnosť pôd je stredná (v západnej časti k. ú. obce) a veľká. Pôdy sú stredne náchylné na acidifikáciu až náchylné na acidifikáciu v západnej časti k. ú. obce. Odolnosť pôd proti kompácii je stredná až slabá (v západnej časti k. ú. obce). Index poľnohospodárskeho potenciálu je nízky, pohybuje v rozmedzí 21 – 30 (Atlas krajiny SR, 2002).

- Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ). Najkvalitnejšie pôdy s kódom BPEJ sú tieto – 0602005/5, 0602035/5, 0657202/6, 0666245/5, 0666442/5, 0770313/5.

Časť pôd v katastrálnom území obce je odvodnená veľkoplošnou drenážou a odvodňovacími kanálmi. Drenáž je nejasnej kvality.

V obci bolo rozvinuté včelárstvo. V obci pôsobí 1 samostatne hospodáriaci roľník. Hovädzí dobytok o počte 50 ks má ustajnený nad obcou v údolí Hrabovského potoka. Pôdu obhospodaruje RD Mier v Dubinnom.

Časť pôd v katastrálnom území obce je odvodnená. Odvodnenia sú nejasnej kvality.

Rybárskym revírom Topľa, ktorý obhospodaruje ORZ v Bardejove.

Návrh

Štruktúru PP navrhujeme zachovať a zveľaďovať a HD nad obcou zachovať.

B. Lesné hospodárstvo

Podľa Štatistického úradu SR lesné pozemky zaberajú k roku 2009 spolu 356 ha, čo predstavuje 45 % z celkovej rozlohy k. ú. obce. Z lesných porastov prevládajú dubovo-hrabové lesy s občasným výskytom bukových lesov. V západnej časti k. ú. obce sa nachádzajú jelšové lesy a bukové lesy. Svojím zložením a štruktúrou lesné porasty zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii. Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a zvyšok tvoria lesy ochranné.

Lesy sú vo vlastníctve a správe: Pozemkové spoločenstvo vlastníkov urbárskych a spoločných lesov a pasienkov obce Hrabovec, Združenie súkromných vlastníkov lesov v obci Hrabovec, spoločnosti Lesy SR, š.p. a súkromníkov.

V obci je Poľovnícke združenie Stavenec so sídlom Hrabovec, ktoré združuje aj chotáre

Brezovka, Dubinné a časť lesov Poliakovce.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

C. Ťažba, priemyselná výroba a remeselné činnosti

V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia (www.geology.sk).

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. V obci nie sú a ani neboli v minulosti priemyselné podniky. Bola tu však papieraň, vodný mlyn, stupy na konope a močidlá, kováčske, tkáčske a kolárske dielne a tehliareň (v okolí obce boli hliniská). Obyvatelia, vzdelaní v technických profesiách, dochádzali za prácou v priemysle do okolitých väčších miest.

Z remeselných činností je v obci zastúpená výroba cestovín, ktorá zamestnáva 5 zamestnancov, výroba nábytku, zámočníctvo a kováčstvo.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

Do skupiny sociálnej infraštruktúry patria zariadenia školstva, a výchovy, zdravotníctva, kultúry a osvetu, telovýchovy a športu. Občiansku vybavenosť členíme do dvoch kategórií – komerčná infraštruktúra (maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné a opravárenské) a ostatná infraštruktúra (administratíva a verejná správa a iné).

Štruktúra a kapacity sociálneho i občianskeho vybavenia zodpovedajú v súčasnosti potrebe obyvateľov.

V rámci občianskeho vybavenia sa navrhuje rozvoj jednotlivých zariadení podľa výhľadových potrieb obyvateľov a návštevníkov obce nasledovne:

školenie a výchova

Obec má MŠ v objekte Obecného domu, ktorej areál sa rozprestiera na ploche 0,04 ha. Predškolské zariadenie s celodennou prevádzkou má 1 triedu, ktorú navštevuje 17 detí a zamestnáva 2 pedagogických a 1 nepedagogického pracovníka. MŠ má spoločnú kuchyňu a jedáleň, ktorú navštevujú aj deti zo ZŠ v obci.

Základnú školu navštevujú žiaci I. stupňa len z obce Hrabovec (ročník 1. – 4.). Má 2 triedy s počtom 22 detí a zamestnáva 2 pedagogický a jedného nepedagogického pracovníka. Od II. stupňa (5.-9.ročník) navštevujú žiaci ZŠ v obci Kurima.

Najbližšie stredné školstvo je v Bardejove a Giraltovciach, kde sú aj ZUŠ.

Systém navrhujeme zachovať.

zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádzajú žiadne zdravotnícke zariadenia. Tieto služby poskytuje zdravotné stredisko v obci Kurima a pozostáva z ambulancie praktického lekára pre dospelých, ambulancie pre deti a dorast a stomatologickej ambulancie, resp. obyvatelia dochádzajú za službami do mesta Bardejov.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie domu dôchodcov a sociálnych služieb. Najbližšie je v Bardejove.

Systém navrhujeme zachovať a vyčleniť v centre na adaptáciu niektorej z jestv. budov - Dom sociálnej starostlivosti s kapacitou 20 miest.

kultúra, osвета a cirkev

V obci sa nachádza Obecný dom, v ktorom sídli obecný úrad. Je tu i kultúrna sála s kapacitou 200 stoličiek, súčasťou ktorej je kuchyňa. Obecná knižnica eviduje 1 500 knižných jednotiek.

Dominantnou stavbou v obci je rímskokatolícky kostol zasvätený sv. Jozefovi z roku 1768, ktorý bol zdokumentovaný už v 14. storočí. Najbližší kostol pre evanjelickú cirkev augsburského vyznania je v Marhani, Porúbke a Hankovciach a pre gréckokatolícku cirkev v Šašovej, Kožanoch a Ortuťovej.

Občanom slúži aj dom smútku s kapacitou 150 stoličiek na obecnom cintoríne.

Systém navrhujeme zachovať.

telovýchova a šport

V obci sa nachádza nezariadené detské ihrisko univerzálna plocha a obecné futbalové ihrisko.

Navrhujeme jeho revitalizáciu, novú tribútku a parkovacie plochy. Pozdĺž Tople je navrhované rozšírenie plôch športu a oddychu aj z dôvodu budovania turist. a rekreačného prepojenia miest Bardejova a Giraltovce. Súčasťou bude kyslíková dráha, posilňovne, kinolog. cvičiská a pod.

Podmienkou je nové dopravné napojenie na zbernú komunikáciu.

Ostatná infraštruktúra - administratíva, verejná správa

Obecný úrad je v budove Obecného domu. Zamestnáva 1 pracovníčku. Poštové služby pre obec zabezpečuje pošta v obci.

Sídlo rímskokatolíckeho farského úradu je v obci. Fara evanjelickej cirkvi augsburského vyznania je v Hankovciach a gréckokatolíckej cirkvi je v Ortuťovej.

Pôsobí tu Dobrovoľný hasičský zbor. Je zameraný na zásahovú činnosť pri požiaroch a zabezpečuje protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov. V súčasnosti sa pristavuje k pôvodnej požiarnej zbrojnici z r. 1974. Najbližšia PS je v Bardejove.

Stavebný a matričný úrad je v Kurime.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

Komerčné služby a obchod

Komerčné služby a obchody sú lokalizované prevažne v účelových zariadeniach.

maloobchod

V obci sa nachádza jedna predajňa potravín a jedno pohostinstvo s 2 zamestnancami.

ubytovanie a stravovanie

V obci sa nenachádzajú ubytovacie ani stravovacie zariadenia.

služby nevýrobné

Nevýrobné služby sa v obci neprevádzkujú.

služby výrobné a opravárenské

V obci sú evidované tieto výrobné služby a prevádzky:

- MARUŠÁK v.o.s., výroba cestovín; počet zamestnancov 5,
- TVAR nábytok, s.r.o., Hrabovec; počet zamestnancov 5,
- Jozef Maxin, Kovomax, zámočníctvo, kováčstvo; počet zamestnancov 1
- Ostatní – cca 5 zamestnancov.

Návrh

Zvýšenie kvality a štruktúry OV navrhujeme v polyfunkčných domoch v centre obce a v blízkosti autobusových zastávok. Na pozemkoch rodinných domov a BD je prípustný rozvoj komerčných služieb a obchodu, len ako doplnková funkcia.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí.

2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (Ministerstvo hospodárstva, 2005) je obec Dubinné súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu.

K. ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku. Poloha obce umožňuje skombinovať návštevu Nízkych Beskýd s možnosťou využitia turistických trás, ktoré sú vhodné na rodinné výlety, spoznávanie krás okolitej prírody počas celého roka. Okolie obce poskytuje možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a športov, letnej horskej a náučnej turistiky a cykloturistiky, ako aj možnosti poľovníctva (PHSR Mikroregiónu Stredná Topľa, 2006). Nad obcou je bývalé hradisko. V neďalekej obci Dubinné je vybudovaná vodná nádrž, ktorá má potenciál byť využitá ako regionálna športovo-relaxačná zóna. V dostupnosti sú Bardejovské kúpele a aktivity v pohraničí s Poľskom.

V k.ú. obce sa nenachádzajú žiadne ubytovacie zariadenia, turistické resp. rekreačné areály a lokality ako aj miestne, resp. regionálne turistické trasy a cyklotrasy. V samotnej obci je cca 6 neobývaných domov s potenciálom pre ubytovanie.

V špičke dominuje pasantská návštevnosť a pohybuje sa do 50 osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 20 osôb v lete a 5 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – ihrisko, priestory pozdĺž Tople a nad obcou. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore regiónu.

Návrh

Obec má predpoklady byť turisticky atraktívnou. Umožňuje to jej poloha a dostupnosť uvedených širších turistických atraktivít.

Futbalový areál navrhujeme doplniť o ďalšie športoviská. Priestor pozdĺž Tople navrhujeme dokompletizovať o plochy športovo oddychové z dôvodu budovania hlavného rekreačného prepojenia

miest Bardejova a Giraltovece. Súčasťou bude nová tribúna na ihrisku, parkovacie plochy, kyslíková dráha, kinolog. cvičiská a pod. pre 100 osôb.

Celkovo predpokladáme nárast dennej návštevnosti na celkových 100 osôb v lete a 50 v zime. Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – individuálne chalupy, ale aj ubytovanie na súkromí - penzióny a pod. Tento trend predpokladáme ako prirodzený s cieľom vytvorenia agroturistického sídla. Za tým účelom je nutné rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

Stav rekreačných možností pre obyvateľov bude vyhovovať i perspektívne.

2.7.5 Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje terciálny a primárny sektor, u ktorých je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech poľnohospodárstva, lesohospodárstva, spracovateľského priemyslu, ako aj turizmu a CR.

Rozvoj ekonomiky obce bude vychádzať z týchto prognóz:

- stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej výroby,
- rozširovanie služieb pre cyklo a agroturizmus,
- rozširovanie služieb.

2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Výstavba, prestavba a rekonštrukcia obce je rozdelená do dvoch základných etáp:

1. etapa – rok 2027,
2. etapa – rok 2035.

Prvá etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov vo všetkých častiach obce pre cca 5500 obyvateľov. V 1. etape je navrhovaných 36 bytov a komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou, občianskym a športovo – rekreačným vybavením.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Navrhovaná hranica zastavitelnosti územia obce podľa § 139a Stav. zákona je odvodená od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990. Zahŕňa je jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, dopravy a infraštruktúry.

V obci je rozšírená južne - okraj plochy športu a oddychu navrhovanej na rozšírenie, jestv. komunikácie, RD a okraj ČOV a navrhované plochy RD a OV; severne – okraj jestv. a navrhovaných RD a rozšírenie cintorína.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

- poľnohospod. dvory – 100 m od objektov živočíšnej výroby,
- cintorín – 50 m od okraja pohrebiska,
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu,
- cesta III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo obce ohraničenej dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- cesta II. triedy – 25 m od osi vozovky mimo obce ohraničenej dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky,
- I° zdrojov pitnej vody pre obec a Belovežu – nad a pod obcou, pri Topli,
- II° zdrojov pitnej vody pre obec – pod obcou, pri Topli,
- NKP - r.k. kostol sv. Jozefa a mlyn vodný – 10 m okolo budovy – ochrana bezprostredného okolia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky,
- evidované archeologické lokality,
- v zmysle § 30 leteckého zákona č.143/1998 Z.z. je nutné prerokovať s Dopravným úradom SR nasledujúce:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných pístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie):

- do 5 m od brehovej čiary pri drobných vodných tokoch (§ 49 vodného zákona a § 17 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách),
- 10 m od brehovej čiary pozdĺž vodohospodársky významnom toku Topľa,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. a v zmysle vydaných rozhodnutí pre ochranné pásma VZ.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu elektro energetických zariadení

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu plynárenských zariadení

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm,
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady Propán-butánu a pod.)

Bezpečnostné pásma (v zmysle Energetického zákona 251/2012) na zamedzenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií (viď grafická časť)

- 10 m pri strednotlak. plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 Mpa a menovitou svetlosťou do 350 mm.

2.9.3 Chránené územia – funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- Horný tok Tople - územie európskeho významu SKUEV0936,
- evidované svahové deformácie – zosuvy potenciálne mimo zastavané územie obce – akákoľvek výstavba, či činnosť je podmienená geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním,
- stredné radónové riziko – izoplochy zasahujú zastavané územie obce – vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia posúdiť podľa zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- ochranný les – tri enklávy v k.ú.,
- najkvalitnejšie pôdy s kódom BPEJ - 0602005/5, 0602035/5, 0657202/6, 0666245/5, 0666442/5, 0770313/5,
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. a zákonom NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
- príroda – celé územie leží v 1. a časť pozdĺž Tople v 2. st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny.

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami

V súlade s Vyhl. MV SR č. 532/ 2006 Z.z. *O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je prevedená analýza stavebno-technického stavu budov a identifikovanie suterénnych priestorov - potenciálne ukrytie obyvateľov v úkrytoch budovaných svojpomocne.*

MOS SR nemá v k.ú. obce požiadavky na ÚPD.

Zóny potenciálneho geologického zosuvu zasahujú do severnej a južnej časti k.ú. nad obcou. V oboch zónach nie je zástavba navrhovaná.

Rieka Topľa a ostatné toky pretekajúce k.ú. obce nemajú dostatočnú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej veľkej vody. Podľa „Mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika vodných tokov Slovenska“ bola prenesená inundačná čiara, po ktorú je ohrozená južná časť k.ú. obce povodňami po prietoku Q_{100} ročnej vody. Nie je ňou ohrozené jestv. i navrhované zastavané územie obce.

Ochrana pred povodňami je riešená návrhom zástavby mimo inundované územia, resp. nad

hladinou Q₁₀₀ a návrhom ochranej hrádze v podobe cesty II. tr. na juho-západnom okraji obce.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Rieka Topľa je územím európskeho významu vyhláseným v rámci tzv. C-etapy území Natura 2000, ustanovené Opatrením MŽP SR zo 7. 12. 2017 č. 1/2017 účinným od 01.01.2018.

Názov: Horný tok Tople

Identifikačný kód: SKUEV0936

Katastrálne územie:

Okres Bardejov: Bardejov, Bardejovská Nová Ves, Brezov, Dubinné, Gerlachov, Harhaj, Hrabovec, Komárov, Kurima, Lascov, Marhaň, Mokroluh, Nemcovce, Poliakovce, Porúbka, Rokytov, Tarnov, Vyšný Kručov

Okres Svidník: Kalnište, Lužany pri Topli

Výmera lokality: 363,53 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Dubinné

Parcely C registra: 360-časť.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) a druhov európskeho významu kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), bobor vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*), pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*), plž severný (podunajský) (*Cobitis taenia*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), plž zlatistý (vrchovský) (*Sabanejewia aurata*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*).

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

Z biotopov národného a európskeho významu sa v k.ú. obce vyskytujú nasledovné:

Kód	Názov biotopu
Tr 7	Mezofilné lemy
Br 6	Brehové porasty deväťsilov
Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk 3	Mezofilné pasienky a spásané lúky
Lk 5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach
Lk 6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách
LS 1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
LS 2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské
LS 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
LS 5.2	Kyslomilné bukové lesy

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu.

V území sú vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky - MÚSES:

1. *Rieka Topľa s prítokmi.* Podhorská prirodzene tečúca rieka s bohatými náplavovými plochami v koryte a zväčša súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Prítoky sú zväčša krátke, stekajúce len v rámci údolia rieky, mimo nivy Tople prirodzene tečúce, najmä v horných častiach bohato meandrujúce, lesné viacmenej vyrovnané na dne ostro zarezaných strží, mimo lesných porastov s bohatými brehovými

porastmi, lokálne vytvárajúcimi veľké skupiny mimo vlastného toku, v lesných porastoch splývajúcimi s okolitými lesnými porastmi.

2. *Nad Hradcom – Hradec – Mraviak – Za vodou*. Komplex starých prevažne bukových a bukovo-hrabových lesných porastov so zastúpením brezy, borovice, javora horského, čerešne vtácej, jelše lepkavej a ďalších drevín.

3. *Ščamber – Hrabné – Malá Piskalňa*. Komplex prevažne bukových a hrabovo-bukových porastov so zastúpením duba, brezy, borovice, čerešne a ďalších drevín. Porasty sú lokálne rozpracované obnovnými prvkami s pomerne dobrým obnovným zastúpením drevín.

4. *Úbočie – Čierny kút – Veľká Piskalňa*. Na predchádzajúcu lokalitu nadväzujúce plochy hodnotných prirodzených trávobylinných porastov, prevažne mezofilných, lokálne xerothermných a na podmáčaných miestach vlhkomilných.

5. *Lozingard – Laz*. Komplex prevažne bukových a hrabovo-bukových porastov so zastúpením duba, brezy, borovice, čerešne a ďalších drevín. Borovica lokálne dosahuje vyššie zastúpenie, hrab prevažuje na poľnohospodárskych pôdach v minulosti opustených.

6. *Uhlisko – Kopanica*. Komplex rôznorodých biotopov, tvorené mozaikou trávobylinných porastov a drevinových formácií, lokálne charakteru lesa, medzi ktorými je množstvo prechodov s rôznym stupňom sukcesie, plochy kriačín prevládajú najmä na antropogénnych štruktúrach (medze, úvozy ciest), kým formácie vzrastlých drevín zaberajú plochy medzi nimi.

7. *Popovec – Medzi dolinkami – Macejová*. Rozsiahly komplex lesných porastov a porastov charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Ide prevažne o bukové a hrabovo-bukové porasty, najmä na južných expozíciách s vyšším zastúpením duba, z ďalších drevín má zastúpenie borovica, breza, čerešňa, javor horský a mliečny, na vhodných plochách aj jelše.

8. *Polianka*. Výbežky rozsiahleho lesného komplexu mimo katastra. Lesné porasty sú prevažne bukové a hrabové s prímiesou borovice, jelše, brezy, osiky a ďalších drevín.

9. *Stoh*. Plocha prirodzených trávobylinných porastov prevažne mezofilného charakteru.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR nezasahuje do územia katastra žiaden plošný alebo líniový prvok. Podľa Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET zasahuje do južnej časti katastra terestrický ekologický koridor národného významu, rieka Topľa predstavuje riečny ekologický koridor národného významu. V zmysle regionálneho ÚSES predstavuje rieka Topľa regionálny biokoridor. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter miestneho biocentra majú plochy lokalít 2., 3., 5. a 7., všetky prítoky Tople majú funkciu miestnych biokoridorov a funkciu interakčného prvku majú plochy č. 4, 6, 8 a 9.

Pre hospodárenie a využívanie krajiny platia v území obmedzenia, vyplývajúce zo zákona. V jeho zmysle na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana okrem chráneného vtáčieho územia, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa v zmysle § 6, 7, 8 zákona upravuje zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť, ako aj rozširovanie nepôvodných druhov rastlín a živočíchov za hranicami zastavaného územia obce.

Konkrétne navrhované činnosti v území, súvisiace s poľnohospodárstvom, vyplývajú aj z ustanovenia § 7 zákona o ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov, ktorá zahŕňa reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovanie nepôvodných druhov, ktoré sa samovoľne šíria a vytlačujú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť (invázne druhy). V zmysle ods. 5 § 7a a ods. 3 § 7b je vlastník (správca, nájomca) povinný odstraňovať invázne druhy živočíchov a rastlín zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu inváznych druhov. V území sa v zmysle vyhlášky nachádzajú z inváznych druhov rastlín pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), z ktorých sa pohánkovec odporúča ničiť kombináciou mechanických a chemických spôsobov a obe zlatobyle mechanickým spôsobom ničenia, najmä pastvou hovädzieho dobytká a oviec a vytrhávaním a vykopávaním jednotlivých rastlín, chemickým i kombinovaným spôsobom ničenia.

Okrem prvého stupňa ochrany platí v území aj 2. stupeň ochrany na ploche SKUEV Horný tok Tople.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel (dokument starostlivosti o dreviny). Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Dopravný systém obce

A. Širšie dopravné vzťahy

Riešené územie obce Hrabovec spadá do časti mikroregiónu Strená Topľa, ktorý sa nachádza v okrese Bardejov. Mesto Bardejov a jeho spádové územie, ako ťažisko osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu, tzv. bardejovské ťažisko, je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou Košicko-Prešovské, pohraničné a cezhraničné regióny.

Charakteristika a návrh na komunikačnej sieti obce

Zastavaným územím obce Hrabovec vedie cesta III/3533 so smerom Bardejov – Hrabovec – Giraltovec. Cesta je v extraviláne vybudovaná kategórie C 9,5/60.

V zastavanom území obce radíme cestu III. triedy do funkčnej triedy B3 a je vybudovaná kategórie MZ 8,0/50. Pozdĺž cesty je jednostranne vybudovaný chodník - nie však v celej dĺžke zastavaného územia.

Na ceste III. triedy v sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2015. Samostatne bolo vyhodnotené sčítanie dopravy pre intravilánové a extravilánové úseky ciest.

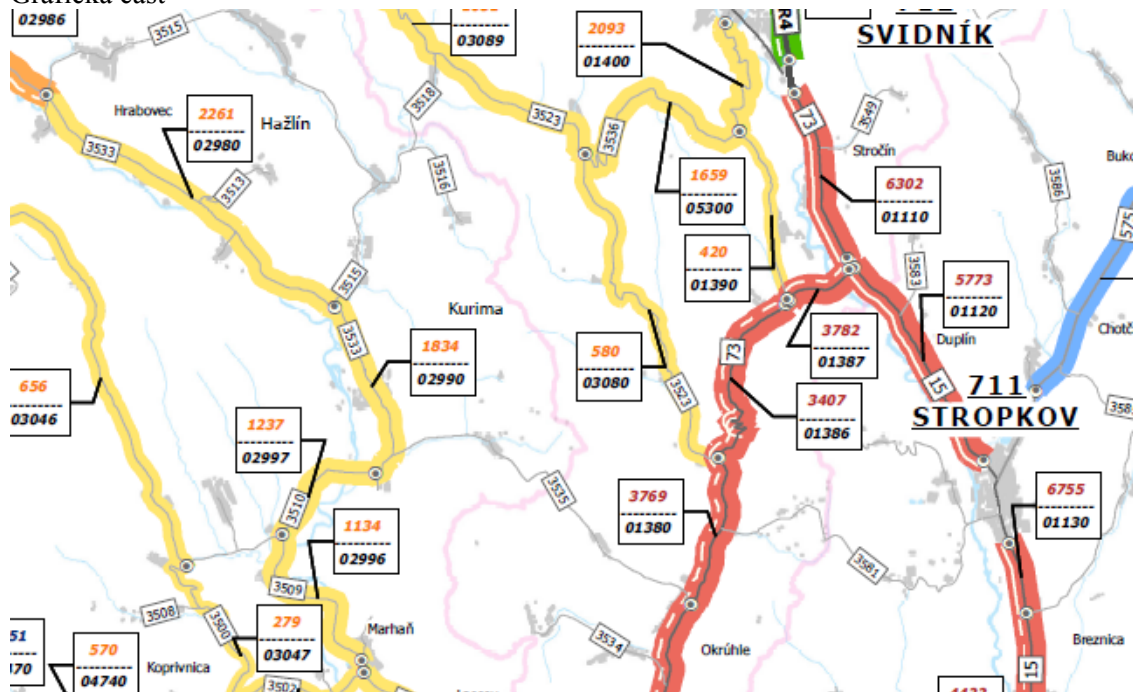
Návrh na základnej komunikačnej sieti

Výpočet intenzity dopravy pre návrhový rok 2030-35 bol prevedený pomocou koeficientov nárastu dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty III. triedy podľa TP 07/2013 Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040.

Pre VÚC Prešov koef. rastu pre súčasné obdobie roku 2030-35 v jednotlivých sčítacích úsekoch:

- pre cesty III. triedy: ľahké vozidlá - 1,19; ťažké vozidlá - 1,18;

Grafická časť

Tabuľková časť

sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
III/3533-02980 Bardejov-Hrabovec- Dubinné	2015	292	1 963	6	2 261	12,9%
	2030	345	2 336	7	2 688	12,8%

Ďalej:

- v návrhu ÚPN rešpektovať trasu cesty III/3533 v zastavanom, aj mimo zastavaného územia obce,
- ponechať ceste III/3533 aj v návrhovom období funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 v kategórii MZ 8,0/50 a v extraviláne C 9,5/70,
- dobudovať pozdĺž cesty III/3533 jednostranný asfaltový chodník pre peších v celom úseku zastavaného územia obce, aj napriek roztrúsenej neucelenej zástavbe rodinných domov,
- dobudovať pešieho chodníky obojstranne aj po ľavej strane cesty III/3533 v smere jazdy Bardejov-Giraltovce v úseku od navrhovaného rozšíreného začiatku zastavaného územia k prístupovej ceste a ku peším chodníkom ku kostolu. Chodník si vyžiada čiastočné prekrytie odvodňovacieho rigola. V zmysle STN 73 6110 je zrealizovať min. voľná šírka chodníka 1,5 m,
- na ceste III/3533 zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy na existujúcich a nových zastávkach PAD.

B. Miestne komunikácie

Pre dopravnú obsluhu uceleného zastavaného územia obce je zrealizovaný kapacitne nepostačujúci systém obslužných ciest so šírkou vozovky cca 3,0 až 5,0 m. Cesty v mnohých úsekoch nepostačujú pre obojsmernú premávku bez možnosti rozšírenia vzhľadom na tesnú obostavenosť uličného priestoru. V niektorých zúžených úsekoch miestnych ciest je vedený Hrabovský potok zo zaústením do rieky Topľa. Obslužné a prístupové cesty radíme do funkčnej triedy C3.

Návrh

- obytná zástavba rodinných domov je v obci navrhovaná do voľných prelúk s dopravným sprístupnením parciel rodinných domov priamo z cesty III/3533,
- dopravnú obsluhu zastavaného a navrhovaného územia riešiť obslužnými a prístupovými miestnymi komunikáciami, ktoré radíme do funkčnej triedy C3,
- sieť existujúcich obslužných komunikácií pokiaľ to dovoľuje šírka uličného priestoru prestavať na kategóriu MO 6,0/40. V zmysle STN 73 6110 ide o komunikácie s obojsmernou premávkou a šírkou vozovky 5,0 m, jazdnými pruhmi 2,5 m s obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke 0,5 m – kategória ciest je v zmysle STN 73 6110 oprava O1,
- niektoré úseky obslužných komunikácií s obmedzenou šírkou uličného priestoru s tesnou zástavbou a vedením Hrabovského potoka prestavať na kategóriu MO 4,0/30, čo je odvodená kategória zo základnej kategórie MO 3,75/30 v zmysle STN 73 6110 – ide o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a výhybňami po 100 m so šírkou vozovky 2,75 m. Odvodenie tejto kategórie je aplikované z dôvodu bezpečného prejazdu požiarnych a pohotovostných vozidiel, ktoré si vyžadujú šírku vozovky min. 3,0 m a voľnú šírku uličného priestoru min. 4,0 m. Výhybne zrealizovať rozšírením vozovky ciest pri vjazdoch na pozemky rodinných domov,
- v novo navrhovaných lokalitách výstavby rodinných domov zrealizovať komunikácie kategórie MO 6,0/40. V zmysle STN 73 6110 ide o komunikácie s obojsmernou premávkou a šírkou vozovky 5,0 m, jazdnými pruhmi 2,5 m s obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke 0,5 m. Cesty radíme do funkčnej triedy C3,
- pri nových lokalitách RD vyčleniť šírku uličného priestoru min. 9,0 až 10,0 m pre vedenie vozovky komunikácie 5,0 m, min. jednostranného chodníka pre peších a líniového pásu zelene pre uloženie podzemných inžinierskych sietí,
- pri novej lokalite RD v časti Rištok je plánovaná jednostranná zástavba obslužnej komunikácie. V tomto riešenom území rešpektovať vyčlenenie uličného priestoru min. 9,0 m a v I. etape výstavby rodinných domov realizovať stavbu cesty v polovičnom profile min. kategórie MO 4,0/30 s výhybňami po 100 m,

- pri slepo ukončených komunikáciách, ktorých dĺžka by bola väčšia ako 100 m vybudovať na konci ulice obratisko,
- pre zabezpečenie bezpečnosti cestnej premávky dodržať na všetkých križovatkách v riešenom území obce dĺžky rozľadových polí v zmysle STN 73 6110,
- zmena vjazdu do areálu výrobné cestovín z obecnej vozovky a odpojenie z cesty III.tr.

C. Účelové komunikácie

Pol'né cesty nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cestu III.tr. a sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 2,5-3,0 m slúžiace hospodárskym účelom. Tieto cesty nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú zásadný význam v dopravnom systéme obce.

Lesné cesty sú zrealizované podľa príslušných noriem, problematické je ich napojenie na cestu III.tr., resp. II.tr. z hľadiska ich stavebno-technického riešenia.

Navrhujeme ich opravu a údržbu, ako aj úpravu ich napojení na nadradené komunikácie.

D. Pešie a cyklistické komunikácie

Pozdĺž cesty III/3533 je po pravej strane cesty v smere jazdy Bardejov-Giraltovce čiastočne vybudovaný asfaltový chodník pre peších. Pešie chodníky sú vybudované ku kostolu a k farskému úradu. V ostatnej časti obce nie sú vybudované pešie chodníky. Pre tento účel sa využíva vozovka miestnych komunikácií a pridružený uličný priestor.

Návrh

- existujúci jednostranný asfaltový chodník pozdĺž cesty III/3533 dostavať v celom úseku zastavaného územia obce, aj napriek roztrúsenej neucelenej zástavbe rodinných domov,
- obojstranne zrealizovať výstavbu chodníka aj po ľavej strane cesty III/3533 v smere jazdy Bardejov-Giraltovce v úseku od rozšíreného začiatku zastavaného územia k prístupovej ceste a ku chodníkom do kostola. Chodník si vyžiada čiastočné prekrytie odvodňovacieho rigola. V zmysle STN 73 6110 je min. voľná šírka chodníka 1,5 m.
- prepojiť chodníkmi pozdĺž cesty III/3533 s lokalitami bývania s základnej občianskej vybavenosti a zastávkami PAD,
- v nových lokalitách vyčleniť šírku uličného priestoru min. 9 až 10,0 m pre vedenie vozovky komunikácie 5,0 m a pre realizáciu min. jednostranného chodníka min. šírky 1,5 m,
- pozdĺž vodného toku Topľa zrealizovať cyklotrasu s prepojením nových a existujúcich plôch športu a oddychu, ktoré budú prepájať cyklotrasy na území mikroregiónu Stredná Topľa,

E. Parkovacie a odstavné plochy

V obci sú pre potreby občianskej vybavenosti vybudované tieto parkovacie stojiská:

- Obecný dom s OcÚ a MŠ	- 10 parkovacích stojísk
- potraviny, výroba Topoľčianskych cestovín	- 10 parkovacích stojísk
- areál ZŠ	- 4 parkovacie stojiská
- kostol sv. Jozefa, farský úrad	- 20 parkovacích stojísk
- objekt pošty, rozličného tovaru	- 4 parkovacie stojiská.

Iné parkovacie stojiská pre občiansku vybavenosť v obci nie sú zrealizované. Vozidlá parkujú pozdĺž ciest a na plochách pridruženého uličného priestoru.

Obyvatelia bývajúcí v rodinnej zástavbe si stavajú garážové státa podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Návrh

Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa platnej zmeny ukazovateľov Z2 - podľa tab. č.21, kde sú stanovené základné ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného využitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1:2,5.

Návrh odstavných stojísk pre zástavbu rodinných domov:

- pre potreby obyvateľov bývajúcich v rodinnej zástavbe nie sú navrhované parkovacie a odstavné stojiská. V zmysle STN 73 6110/Z2 je potrebné zabezpečiť na každom pozemku pre rodinný dom 2 odstavné stojiská v garážach alebo na parkovacích stojiskách.

Návrh parkovacích stojísk pre existujúcu a navrhovanú občiansku vybavenosť:

- existujúci areál športoviska	- 20 parkovacích stojísk
- MŠ a kult. sála	- 10 parkovacích stojísk
- navrhovaná ponuková plocha pre OV	- 11 parkovacích stojísk
- cintorín a rozšírenie plochy cintorína 2 parkovacie plochy	- 14 parkovacích stojísk
	- 10 parkovacích stojísk.

Ďalej:

- parkovacie stojiská dimenzovať pre konkrétnu funkciu a jej kapacitu v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 aktualizovaná zmena Z2 s použitím redukčných koeficientov „k“ – ide o súčinitele vplyvu stupňa automobilizácie, veľkosti obce ako aj vplyvu dĺžky dopravnej práce,
- pre občiansku vybavenosť si musia investori realizovať parkoviská na vlastnom pozemku, aby sa zabránilo parkovaniu na verejných komunikáciách,
- podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z. z vyčleniť cca 4% z navrhovaného počtu parkovacích miest pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu,
- v obytnej zóne vylúčiť odstavovanie nákladných áut a autobusov a vyčleniť priestor pre tento účel v areáli býv. mlyna.

Pri návrhu nových objektov občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110/Z2 na vlastnom pozemku investora. Takýmto riešením sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách a priestranstvách.

F. Hromadná doprava osôb

Osobná autobusová doprava

Obec je na sieť pravidelnej verejnej autobusovej dopravy PAD napojená prostredníctvom štyroch prímestských liniek, ktoré premávajú po ceste III triedy.

Prímestská linka

spoje tam / späť

701404 so smerom Bardejov-Kožany-Giraltovce zastávky: Hrabovec č.d. 101, Rištók	7/7+1 žiacky
701406 so smerom Bardejov-Poliakovce-Porúbka-Marhaň-Giraltovce zastávky: Hrabovec č.d. 101, Rištók	2/2+2 žiacke
701431 so smerom Dubinné-Bardejov-St.Ľubovňa-Poprad zastávky: Hrabovec č.d. 101,	1/1
713406 so smerom Vranov n/T-Giraltovce,Bardejov, B.Kúpele zastávky: Hrabovec č.d. 101,	1/1

Obojstranné autobusové zastávky sú zriadené na zbernej komunikácii, ktoré sú situované pri č.d. 101 a v časti Rištók. Na zastávkach je vybudované rozšírenie vozovky na ceste, pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov cesty III. triedy. Na zastávkach pri č.d. 101 je na strane jazdy BUS smer Bardejov vymurovaný prístrešok pre cestujúcich a pri objekte pošty je osadený plechový prístrešok. Na zastávke Rištók je v smere jazdy na Bardejov osadený sklenený prístrešok a v opačnom smere jazdy označovník.

Návrh

- na tejto zastávke PAD vybudovať obojstranne čakacie priestory pre cestujúcich s min. voľnou šírkou priestoru 2,0 m, z dôvodu zvýšenia bezpečnosti a komfortu cestovania,
- pre dopravnú obsluhu autobusovou dopravou vybaviť zastávky obojstranne čakacími priestormi pre cestujúcich
- pre dopravnú obsluhu územia novej lokality RD - západ v smere jazdy na Bardejov zriadiť novú obojstrannú zastávku s rešpektovaním pešej dochádzkovej dostupnosti k nej - max. 500 m, v zmysle STN 73 6110,
- na všetkých existujúcich a vyčlenených zastávkach PAD na ceste III/3533 zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre spoje PAD pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov zberných komunikácií, s parametrami v zmysle ukazovateľov STN 73 6425,
- autobusové zastávky na komunikáciách navrhujeme prestávať tak, aby pešie prechody na komunikáciách boli vyznačené za zastávky PAD tak, z dôvodu bezpečného prechodu pre peších cez vozovku.

Železničná doprava

Cez obec, ani cez jej kataster neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Bardejov na regionálnej jednokoľajnej trati č.194.

Letecká doprava

V katastri obce Kurima sa nachádza Letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve. Najbližšie osobné letisko je v Košiciach.

Jeho ochranné pásma nezasahujú do katastrálneho územia obce. V zmysle § 30 leteckého

zákona č.143/1998 Z.z. je nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky nasledujúce:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

G. Hlukové a ochranné pásma cestnej dopravy

Podľa vyhlášky č.549/2007 Z.z. je ochranné pásmo pre cesty III. triedy je 20 m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch.

Líniovým zdrojom hluku od automobilovej dopravy v obci je cesta III. triedy. Východiskovým podkladom pre výpočet hluku bola intenzita dopravy na rok 2030-35, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety komunikácie. Výpočet hluku bol prevedený podľa "Metodických pokynov SK-VTIR" z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcií možných odrazov, pevných prekážok a pod.

Sčítací úsek, číslo úseku	n sk.v/h	podiel NA %	Faktory F3 = 1,0	Veličina X	Zákl. hlad. L _{aeq} (dBA)	hlad.dB (m)
						60dB(A)
III/3533-02980 Bardejov- Hrabovec- Dubinné	156	12,8%	F1=1,66 F2=1,22	316	65,0	26,4

Pre obytné útvary stanovuje vyhláška Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hluku, infrazvuku a vibrácii a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácii v životnom prostredí v znení vyhlášky MZSR č. 237/2009 Z.z. najvyššie prípustnú hodnotu ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete max. L_{Aeq} 60 dB(A) cez deň a v noci L_{Aeq} 40 dB(A). Táto bude v obci v návrhovom období dosiahnutá vo vzdialenosti 26,4 m obojstranne od osi cesty III. triedy.

2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky

A. Zásobovanie pitnou vodou

Hrabovec je zásobovaný pitnou vodou z obecného vodovodu vybudovaného v roku 1987. Je majetkom obce a prevádzku zabezpečuje Akvaspiš s.r.o.

Zdrojom vody je vŕtaná studňa v blízkosti Tople pri býv. Mlyne na južnom okraji obce. Výdatnosť studne 2,3 – 2,4 l/s. Vodu zo studne dodáva čerpadlo výtlačným potrubím DN 50 ocel', dĺžky 686 m od vodojemu.

Vodojem je vybudovaný ako polo zapustený do svahu kopca Uhlisko nad severovýchodným okrajom obce na kóte 267 m n.m. s obsahom 100 m³.

Spádové pomery

Kóty vodojemu:	kóta max. hladiny vody	271 mn.m.
	kóta min. hladiny vody	268 mn.m.
Kóty zástavby:	max. kóta terénu	247 mn.m.
	min. kóta terénu	225 mn.m.
Prevýšenie – hydrostatický tlak		24 – 46 mv.s.

Hydrostatický tlak 24 – 46 metrov vodného stĺpca umožňuje gravitačné zásobovanie obce vodou v jednom tlakovom pásme.

Obecný vodovod tvorí výtlačné potrubie privádzajúce vodu zo studne do vodojemu, zásobovacie potrubie dodávajúce vodu z vodojemu do obce a rozvodné potrubia do jednotlivých ulíc. Rozvodné potrubie v obci je vetvové nezokruhované. Rozvodná sieť bola rozšírená v rokoch 2000 a 2005 o ďalšie vetvy na hornom konci obce pre novú IBV. Stav vodovodu ako 26 ročného je primeraný

jeho veku s občasnými poruchami, v súčasnosti prevádzkyschopný.

Rozvodná sieť je vybavená protipožiarnymi hydrantmi, slúžiacimi aj na odvzdušňovanie a na odkalovanie.

Pri Topli je ďalší vodárenský zdroj - studňa s ČS pre vodovod Beloveža. Prívodné výtlačné potrubie je vedené popri potoku Obyčka.

Popri Topli je vymedzený koridor pre pripravovaný skupinový vodovodný systém Bardejov – Giraltovce.

Spôsob zásobovania

Voda z vodojemu tečie zásobovacím potrubím DN 100 PVC vedľa hlavnej cesty. Pri Obecnom úrade odbočí do obce, prechádza oblúkom stredom obce až k hlavnej ceste a pozdĺž cesty až po horný koniec obce. Po celej dĺžke sa na potrubie pripájajú domy a odpájajú odbočky do ulíc. Odbočky sú z potrubia PVC DN 110 a DN 90 vedené pozdĺž obecných komunikácií ku každému radu domov. Prípojky sú z potrubia D 40 PVC pre každý dom. Odber vody je cez vodomery v šachte každého odberateľa.

Vývoj napojenosti a odberov z vodovodu:

Ročné údaje	2007		2008		2009		2010	
Počet obyvateľov	488		495		496		497	
napojených na vodovod	320	66%	360	67%	370	76%	380	76%
Počet obývaných domov	100		101		102		103	
napojených na vodovod	72		74		77		78	
Vyrobená voda (m ³)	6 400		6 214		6 800		6 703	
Fakturovaná voda (m ³)	5 990	51 l/o/deň	5 780	44 l/o/deň	5 820	43 l/o/deň	5 980	43 l/o/deň
z toho obyvateľom (m ³)	5 680	49	5 490	40	5 640	40	5 640	40
iným	310		290		340		340	
Nefakturovaná voda (m ³) strata	410	6%	534	9%	980	14%	723	11%

Napojenosť obyvateľstva na vodovod za uvedené roky vzrástla zo 66 % na 76 % (z 320 na 380 osôb). Nenapojených je ešte 117 osôb.

Množstvo vyrobenej vody sa pohybuje medzi 6 400 – 6 800 m³/rok a rovná sa 17 – 19 m³/deň a 0,24 l/s, čo je 10% - tný odber zo studne s výdatnosťou 2,4 l/s.

Množstvo fakturovanej vody (spotreba) je ustálené jednak na množstve, ale najmä v špecifickej spotrebe 43 l/ osobu/ deň, čo je nízke. Obyvatelia obmedzujú odber vody z vodovodu, šetria vodou. Spotreba úradu, školy, MŠ, obchodu a výrobné cestovín je spolu 340 m³.

Návrh

ÚPN rieši vývoj počtu obyvateľstva z 508 na 600, teda nárast o cca 100 obyvateľov k roku 2035. Objem prírastku sa vypočíta podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006, ktorá stanovuje potrebu pitnej vody pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody v množstve 135 l/osobu/deň a na občiansku vybavenosť v množstve 15 l/osobu/deň. Vyhláška umožňuje znížiť vypočítanú potrebu vody o 25% ak sú v každom dome osadené vodomery.

Celková potreba pitnej vody obce k roku 2035:

$$\text{Celková potreba spolu } Q_p = 600 \times (135+15) \times 0,75 = 67\,500 \text{ l/deň} = 67,5 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,78 \text{ l/s,}$$

$$\text{Celkové denné max. } Q_m = Q_p \times k_d = 67,5 \times 1,6 = 108 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,25 \text{ l/s,}$$

$$\text{Celkové hodinové max. } Q_h = Q_m \times k_h = 1,25 \times 1,8 = 2,25 \text{ l/s.}$$

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu v r.2035

- zdroj vody s výdatnosťou 2,4 l/s potrebu $Q_m = 1,25 \text{ l/s}$ pokryje,
- vodojem 100 m³ potrebu $Q_m = 108 \text{ m}^3/\text{deň}$ pokryje,
- zásobovacie potrubie DB 225 PVC zabezpečí $Q_h = 5,65 \text{ l/s}$ s rezervou,
- zásobovacie potrubie PVC DN 110 zabezpečí potrebu $Q_h = 1,53 \text{ l/s}$ s rezervou.

Terajšie využitie kapacít vodovodu je veľmi nízke. Vodovod má rezervy na pripájanie ďalších odberateľov.

Návrhy riešenia napojenia nových lokalít RD sú vyznačené na výkrese č.4.

Zákon 442/2002 Zb. vymedzuje pásmo ochrany pre vodovodné potrubie do priemeru 500 mm 1,5 m obojstranne od kraja potrubia. V prípade rozhodnutia OÚŽP je možné zredukovať ochranné pásmo na 1 m.

B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu. Povrchové vody atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a prilahlého terénu voľne odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestnych potokov.

Odpadové vody z domácností – splašky sú odvedené do prídomyých žump, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV Bardejov. Podobne sú vybavené aj verejné budovy.

Hygienická vybavenosť obce Hrabovec bola zisťovaná pri poslednom celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 s týmito výsledkami:

	<i>rok 2001</i>	<i>rok 2009</i>
Počet domov v obci	106 domov	111 domov
- z toho obývaných	98 domov	103 domov
- prípojka na kanalizáciu	-	-
- septik (žumpa)	87 domov	92 domov
- so splachovacím záchodom	78 domov	83 domov
- s kúpeľňou, sprchou	94 domov	99 domov.

Výsledky sčítania ukazujú, že v roku 2001 žumpu nemalo 15 domov, 24 domov nemalo splachovací záchod a kúpeľňa alebo sprchovací kút nemalo 8 domov. Terajší stav je zmenený o počet nových domov. Podstatné zmeny zabezpečí len riešenie kanalizácie a čističky odpadových vôd.

Návrh

Navrhujeme splaškovú kanalizáciu v celej obci a nahradenie žump a septikov efektívnejším systémom. Vetvy sú navrhované v ulicách a ČOV pod dedinou. Jej kapacitu do r. 20135 navrhujeme na 600 EO. Návrh riešenia je vyznačený vo výkrese č.4.

C. Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálne územie obce Hrabovec leží v základnom povodí Tople, ktoré je súčasťou povodia Ondavy a hlavného povodia Bodrogu.

Topľa preteká cez kataster od severozápadu po juhovýchod v blízkosti obce. Tečie priamym, vymytým korytom, nevytvára meandre, neinunduje. Tok cez územie prijíma početné bezmenné prítoky z oboch strán. Je vodohospodársky významný tok evidovaný v zozname MŽP – SR č. 211/2005 Z. z.

Cez intravilán obce preteká Hrabovecký potok, ktorý vzniká v severovýchodnej kopcovitej časti územia z početných prítokov. Tečie v priekope vedľa cesty premostenej vjazdmi do dvorov. Koryto bolo v minulosti spevnené betónovými múrikmi.

Potoky tečú v prírodných korytách stabilizovaných brehovými porastom a kapacitne nepostačujú na odvedenie Q_{100} ročných veľkých vôd.

Topľu, potoky aj ich prítoky spravuje Slovenský vodohospodársky podnik a. s., Správa povodia Bodrogu. Pre výkon správy bude, podľa zákona, ponechaný voľný pás pozemku pozdĺž brehov rieky Topľa šírky 10 m a pozdĺž potokov 5 m široký.

Odtokové pomery.

Svahovité územie katastra vytvára dobré spádové pomery pre odtok povrchových vôd a pri ich odvádzaní z územia budú žiaduce opatrenia na zadržiavanie odtoku v území a na zachytávanie plávajúcich nečistôt v záujme kvality vody v recipiente. Katastrálne územie obce Hrabovec sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa Tople ako povrchového vodárenského zdroja pre Giraltovece. Obmedzenia a zákazy podľa zákona č. 364/2004 (vodný zákon) a opatrenia podľa rozhodnutia ONV – OPLVH v Bardejove č. 285/85 – 33 zo dňa 29. 10. 1985 sú rešpektované.

Svahovité územie katastra vytvára dobré spádové pomery pre odtok povrchových vôd a pri ich odvádzaní z územia budú žiaduce opatrenia na zadržiavanie odtoku v území a na zachytávanie plávajúcich nečistôt v záujme kvality vody v recipiente. Pre výkon správy bude podľa zákona, ponechaný voľný pás pozemku pozdĺž brehov rieky Topľa šírky 10 m a pozdĺž ostatných drobných potokov 5 m široký.

Pre geografickú oblasť Hrabovec – vodný tok Topľa sú spracované Mapy povodňového rizika

(MPR) a Mapy povodňového ohrozenia (MPO). Na základe týchto máp bude určený rozsah inundačného územia, z čoho vyplynú aj obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

V inundačnom území je v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové budovy, nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť.

Odvodnenia

V západnej, východnej a severnej časti k.ú. sú zrealizované detailného odvodnenia a melioračné kanály, zaústené do Tople:

- kanál otvorený (evid. č. 5401 109 009),
- kanál otvorený (evid. č. 5401 109 006),
- kanál otvorený (evid. č. 5401 109 007).

V časti k.ú. sú plochy detailného odvodnenia neznámej kvality.

Návrh

Navrhované rozvojové plochy obce sú mimo inundačné územie. Výnimkou sú športovo oddychové plochy a niektoré zariadenia TI, ktoré sú navrhované nad Q_{100} ročných veľkých vôd.

Nad obcov na Hraboveckom potoku navrhujeme vodnú nádrž – polder.

Z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany navrhujeme zdržať povrchový odtok dažďových vôd zo spevnených plôch - z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov - v úrovni minimálne 60% z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

Zároveň navrhujeme realizovať opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle NV SR č. 269/2010 Z. z. podľa § 9.

Melioračné kanály plochy detailného odvodnenia navrhujeme zachovať.

2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrálnym územím obce Hrabovec prechádzajú nasledovné vysokonapäťové (VN) nadzemné vedenia:

- 22 kV vedenie VN 229 Bardejov – Giraltovce,
- 22 kV prípojky k trafostaniciam.

Vedenia sú zakreslené v ÚPN-O, vrátane ochranných pásiem, zaberajúcich pásy územia v šírke 21 m, ako trvalé bremeno verejnospesných objektov na pozemkoch vlastníkov v k.ú. obce.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN vedenia čí. 229 napájaného zo 110/ 22 kV ES Bardejov s možnosťou zaskoku zo 110/ 22 kV ES Svidník.

Na preložku 22 kV vedenie VN 229 severne od obce je vydané SP.

Distribúciu elektriny na riešenom území zabezpečuje 2 trafostanice (DTS):

číslo DTS	miesto	typ	výkon
TS 0029-0001	Pri kostole	priehradová	250 kVA
TS 0029-0002	Pri ihrisku	C22 - 2b	100 kVA

Maloodber obyvateľstva aj občianskej vybavenosti zabezpečujú 2 trafostanice TS 01, TS 02 so spoločným výkonom 350 kVA, čo pre 103 napojených domov dáva podielový výkon 3,4 kVA/ dom.

Smernica č. 2/ 82 koncernu SEP určuje primeraný výkon pre plynofikované obce vo výške 1,5 kVA/ dom.

Podľa uvedeného, porovnanie podielového výkonu ukazuje, že inštalovaný transformačný výkon má rezervy na napájanie ďalšej novej zástavby v obci.

Stav rozvodnej siete NN

Rozvodná sieť v obci nateraz pracuje spoľahlivo, bez väčších úbytkov napätia. Rozvody sú vonkajšie na betónových stĺpoch – odbočky na drevených s pätkami, na ktorých je žiaduca rekonštrukcia. Vodiče sú realizované z lán AlFe vyvedené z DTS pozdĺž komunikácií. Vývody idú ku každému domu a napájajú odberateľov zo stĺpov káblowymi prípojkami, bezpečnými na skrat. Odbery elektriny sú cez elektromery v domoch a na každom odbernom mieste.

Doterajší vývoj odberov elektriny v obci:

2006

Typ. tar.	El. práca (kWh)	Z toho VT	Z toho NT	Poč. OM	kWh/OM
MOO	309 446,00	271 694,00	37 752,00	118	2 622
MOP	261 245,00	208 207,00	53 038,00	19	13 750
	570 691,00	479 901,00	90 790,00	137	

2007

Typ. tar.	El. práca (kWh)	Z toho VT	Z toho NT	Poč. OM	kWh/OM
MOO	299 348,00	267 870,00	31 478,00	119	2 515
MOP	171 514,00	131 328,00	40 186,00	19	9 027
	470 862,00	399 198,00	71 664,00	138	

2008

Typ. tar.	El. práca (kWh)	Z toho VT	Z toho NT	Poč. OM	kWh/OM
MOO	301 914,00	273 221,00	28 693,00	123	2 454
MOP	172 039,00	131 324,00	40 715,00	20	8 602
	473 953,00	404 545,00	69 408,00	143	

MOO – maloodber obyvateľstvo, MOP – maloodber podnikov a živnostníkov, OM – odberné miesto

Vývojová tabuľka vykazuje pokles odberov obyvateľstva (MOO). Spotreba sa znižuje ako v celkovom množstve (kWh), tak v ukazovateli priemerného odberu na jedno odberné miesto (kWh/OM). Obec je plynofikovaná a elektrina sa využíva len na svietenie a domáce elektrospotrebiče. Odbery v NT sa využívajú pre bojler v kúpeľni na ohrev vody.

Odbery občianskej vybavenosti a živnostníkov (MOP) poklesli v dôsledku nárastu cien elektrickej energie.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie obce je svetidlami výložníkového typu so žiarivkami. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete, vrátane napájacieho vedenia.

Počet svietidiel postačuje. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je primerané. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet.

Ovládanie osvetlenia je centrálné časovým spínačom.

Návrh

Rozvodná sieť v obci bude rekonštruovaná vrátane domových prípojk a uložená do zeme. Návrh územného plánu rieši rozvoj obce do roku 2035 výstavbou 60 rodinných domov a jedného BD so 6 bj., čo spolu za obec 166 bj. Rozvojová zástavba bude napojovaná na najbližšie distribučné trafostanice, nakoľko majú dostatočnú výkonovú rezervu – cca 100 kVA. Vzhľadom na priestorové rozloženie navrhovanej zástavby RD a BD je doplnený systém o ďalšiu TS s výkonom 100 kVA.

Návrh napojenia jednotl. lokalít na elektrickú rozvodovú sieť je zobrazený na výkrese č.5.

Verejné osvetlenie

Systém navrhujeme zachovať a rozvody v celej obci kabelizovať.

2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom

A. Zásobovanie plynom

Obec Hrabovec je plynofikovaná od roku 1993, kedy boli v obci vybudované uličné plynovody a napojení prví odberatelia plynu.

Zásobovanie zabezpečuje regulačná stanica plynu RS 1 200 m³/hod, osadená na juhozápadnom okraji obce pri VTL plynovode. Je napojená na VTL distribučný plynovod DN 200 PN 0,4 MPa Giraltovece – Bardejov prípojkou DN 10 PN 0,4 MPa.

Miestna distribučná sieť

Od regulačnej stanice je vedená STL distribučná sieť s PN do 300 kPa a NTL distribučná sieť s PN do 2,1 kPa. Miestna distribučná sieť je budovaná z materiálu OCL, PE (polyetylén). Rozvody idú pozdĺž miestnych komunikácií a umožňujú priame napojenie domovou prípojkou. Odber plynu je cez domový regulátor plynu STL/ NTL každého odberateľa. Ulice s NTL rozvodmi majú uličný regulátor plynu na začiatku úseku.

Napojenosť a odber plynu

Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo na plynovodnú sieť napojených 91 domov, čo z celkového počtu 98 domov činilo 93% pričom 81 domov plynom aj kúrilo a 10 domov plynom len varilo.

Na sieť nebolo napojených 7 domov. V súčasnosti je na sieť napojených 109 domov, čo značí úplnú napojenosť domov na sieť.

Doterajší vývoj odberov plynu

Rok	obyvateľstvo			obč. vybavenosť		
	odber tis.m ³	počet odber.	priemer m ³ /odber	odber tis.m ³	počet odber.	priemer m ³ /odber
2001	195	91	2 144	35	5	7 000
2006	207	109	1 899	31	5	6 200
2007	185	108	1 712	22	4	5 500
2008	180	109	1 651	20	4	5 000

Počet odberateľov plynu stagnuje, čo značí, že potenciál napájania ďalších odberateľov v obci je vyčerpaný. Spotreba obyvateľstva klesá, ako v celkovom množstve, tak v priemere na jedného odberateľa. V domácnostiach šetria plynom v dôsledku jeho zdražovania.

Odbery v občianskej vybavenosti klesajú podobne ako u obyvateľstva.

Z vyhodnotených ukazovateľov a trendu v spotrebe plynu sa bude vychádzať pri stanovení budúcej potreby plynu v návrhu územného plánu obce.

Návrh

Pri stanovení budúcich odberov sa vychádza zo zisteného konkrétneho ukazovateľa doterajšej spotreby plynu na jedného odberateľa. Systém bude výhľadovo vyhovovať. V nových uliciach navrhujeme STL rozvody a ostatné RD v prielukách navrhujeme napojiť na jestv. uličné rozvody.

Návrh napojovania jednotlivých lokalít na plynovodnú sieť je zobrazený na výkrese č. 5.

Ochranné pásmo plynovodu v zastavanom území je 1 m na každú stranu od osi plynovodu.

B. Zásobovanie teplom

Teplu potrebné pri varení, na ohrev vody a na vykurovanie sa v obci zabezpečuje individuálne ako v domoch a bytoch, tak aj v objektoch občianskej vybavenosti.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od spôsobu vykurovania a od tepelného zdroja. V domoch, bytoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Spôsoby vykurovania boli zisťované pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 aj v obci Hrabovec s týmito výsledkami:

	rok 2001	rok 2009
<i>Ústredné kúrenie lokálne</i>		
- kotle na pevné palivo	2 domy	2 domy
- kotle na plyn	78 domov	83 domov
- kotle elektrické	1 dom	1 dom
<i>Etážové kúrenie</i>		
pevné palivo	-	-
na plyn	3 domy	3 domy
ostatné	-	-
<i>Kachle</i>		
1. na pevné palivo	6 domov	6 domov
2. elektrické	1 dom	1 dom
3. plynové	-	-
4. ostané	1 dom	1 dom
<u>Iné vykurovanie</u>	<u>6 domov</u>	<u>6 domov</u>
Trvale obývané domy spolu	98 domov	103 domov.

Sčítanie ukazuje, že efektívne kotle ústredného a etážového kúrenia na plyn v obci využíva 86 domov (bytov). Elektrinu využívajú v 2 bytoch (domoch) a pevné a iné palivo v 15 domoch (bytoch).

Budovy občianskej vybavenosti využívajú plynové kotle.

Elektrinu využíva rad domácností najmä na ohrev vody v kúpeľňových bojleroch.

Terajšia spotreba palív a tepla v obci

Ročná spotreba	Počet domácností	Palivo			Tepló	
		elektr. tis. kWh	plyn tis. m ³	pevn. pal. t	spolu GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo						
RD – varenie, plyn	22		2		60	3
– varenie, kúrenie, plyn	86		178		5 817	67
– varenie, kúrenie, el.	1	12			46	46
– varenie, kúrenie, pevn. pal.	7			16	224	32
– varenie, kúrenie, pevn. pal.	6			11	156	26
Bojler, konvektor, elektr.	31	16			62	2
spolu	120	28	180	27	6 365	
Občianska vybavenosť						
Obecný úrad	1	3	9		112	
Materská škola	1	3	5		173	
Základná škola	1	2	4		138	
Pošta	1	3			12	
Pohostinstvo	1	2		6	92	
Potraviny	1	3		3	36	
Živnostníci - výroba	14	24	8		346	
Spolu		40	20	9	919	
<i>Celkom</i>		<i>68</i>	<i>200</i>	<i>36</i>	<i>7 284</i>	

Rozbor v tabuľke vykazuje ročnú spotrebu tepla obyvateľstvom v rozmedzí 26 – 67 GJ na jeden byt, resp. dom. Najväčšia spotreba tepla je z plynu v rodinných domoch 67 GJ/ dom/ rok, ktorá zabezpečuje teplo v 2 – 3 izbách, ale nedosahuje spotrebu 100 GJ, ktorá zabezpečí tepelnú pohodu v celom dome. Nižšia je spotreba tepla v domoch s kachľami a pecami a najnižšia spotreba 26 GJ/dom/rok je z dreva, ktorá zabezpečí teplo v 1 – 2 miestnostiach, ako je to na vidieku zvykom.

Spotreba tepla v objektoch občianskej vybavenosti vykurovaných plynom je primeraná veľkosti objektov.

Údaje podľa vykonaného rozboru budú východiskové pre stanovenie budúceho zásobovania obce teplom.

Návrh

Do roku 2035 pribudne podľa ÚPN – obce 66 bj. v RD a BD.

Spotreba tepla v obci k roku 2035 vzrastie z doterajších 5 513 GJ na cca 9 280 GJ. Zásobovanie teplom v obci zostane aj v budúcnosti individuálne ako doteraz. Časom sa presadia efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla aj na tradičné palivá, ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely. Budovy budú menej náročné na spotrebu, nakoľko od r. 2020 budú musieť byť všetky nové budovy zaradené do tr. A0. Tým sa bude znižovať i predpokladaná spotreba tepla. Cieľom modernizácie bude znižovanie spotreby palív pri dosahovaní optimálnej pohody v bytoch a domoch v obci.

2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia

Obec Hrabovec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti 054 Bardejov.

Telefónni účastníci v obci sú pripojené miestnou sieťou na digitálnu automatickú telefónnu ústredňu v obci. Ústredňa je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie všetkých požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby v danom obvode.

Vybavenosť domácností telekomunikačnými zariadeniami bola zisťovaná pri poslednom

celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 aj v Hrabovci s týmito výsledkami:

	rok 2001	rok 2009
Počet trvale obývaných bytov	94 bytov	99 bytov
- telefón v byte	77 bytov	82 bytov
- mobilný telefón	16 bytov	160 obyvateľov
- osobný počítač	3 byty	30 bytov
- OP s internetom	1 byt	20 bytov
Telefóny OcÚ, obch. prevádzky	5 HTS	4 HTS.

Terajší stav telefónnej siete

Telefónne rozvody v obci sú vedené závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií. Rozvodná sieť pokrýva celú obec a umožňuje pripojenie každého domu priamo prípojkou. Prípojky sú prevedené závesnými káblami jednotlivo, alebo viac prípojok z jedného stĺpa, pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Podľa programu telekomunikácií majú byť vonkajšie závesné káble uložené do zeme. Za týmto účelom budú v územnom pláne rezervované koridory po okrajoch komunikácií v trasách terajších závesných káblov, vrátane trasy pripojovacieho kábla ATU.

Mobilné telefóny

Signálmi mobilných telefónov je územie obce pokryté zo základňových staníc:

- pre Orange v katastri obce Hažlín,
- pre Slovak T-com v katastri obce Brezovka.

Slovenská pošta

Poštové služby pre obec Hrabovec zabezpečuje miestny poštový úrad.

Rozhlas a televízia

Obec má v prevádzke miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvodná sieť pokrýva celú obec. Vedenie je z holých vodičov na vlastných oceľových stĺpoch, na ktorých sú upevnené aj reproduktory. Rozvody idú pozdĺž komunikácií. Počuteľnosť rozhlasu v celej obci je dobrá.

Slovenský rozhlas na území obce má dobrý príjem na všetkých vlnách a frekvenciách. Možný je príjem komerčných domácich aj zahraničných vysielateľov.

Signály Slovenskej televízie aj komerčných televízií zabezpečuje TV vysielateľ Magura pri Bardejove. Príjem TV programov je individuálnymi anténami jednotlivých koncesionárov. Pribúdajú aj individuálne parabolické domové antény na príjem digitálnych televíznych programov zo satelitov.

Návrh

Do roku 2035 navrhujeme uloženie optického káblu do zeme pre prenos všetkých dát v obci.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Obec disponuje kvalitnými podmienkami ŽP. Nachádzajú sa tu však niektoré stacionárne a mobilné zdroje znehodnocovania ovzdušia, pôdy, podzemných vôd, zasahovania nadmerným hlukom a vibráciami, spolupôsobiacimi s externými zdrojmi.

Kvalita ovzdušia

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplyva aj plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať preto premávku po miestnych komunikáciách.

Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS) boli za rok 2009, v okrese Bardejov, priemerné ročné koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok (TZL) - 2,250 t, oxidov síry ako SO₂ - 4,978 t, oxidov dusíka ako NO₂ - 17,602 t a oxidu uhoľnatého CO - 14,002 t. Časť z nich zasahuje aj k.ú. obce.

Kvalita podzemných vôd

K. ú. obce Hrabovec patrí do čiastkového povodia rieky Bodrog (číslo hydrologického poradia 4-30), do základného povodia rieky Topľa (číslo hydrologického poradia 4-30-09-001). Podľa Vodného plánu SR (2009) je chemický stav útvarov povrchových vôd v k. ú. obce dobrý, pričom ekologický stav útvarov povrchových vôd je dobrý až priemerný. V k. ú. obce sa nachádza kvartérny útvar podzemných vôd SK1001300P (Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Tople oblasti povodia Bodrog), ktorého chemický stav a kvantitatívny stav je dobrý. Využiteľné množstvá

pozemných vôd sú v rozmedzí od 0,50 – 0,99 l/s.km² až do 1,00 – 4,99 l/s.km². Bodové zdroje znečisťovania (dusíkaté hnojivá) predstavujú poľnohospodárske aktivity. Podľa Štatistického úradu SR (údaje k 31.12.2008) má obec vybudovaný obecný vodovod, avšak nemá vybudovanú kanalizáciu a ani nie je pripojená na čistiareň odpadových vôd. Systém likvidácie odpadových vôd v obci je nevyhovujúci. Vyprodukované odpadové vody sú odvádzané do žump, ktoré svojim zlým technickým stavom spôsobujú priesaky odpadových vôd do povrchových a podzemných vôd, čím je ohrozená ich kvalita.

Podľa Vodného plánu SR (2009) sa v k. ú. obce nachádza chránená oblasť určená pre odber pitnej vody a to povodie vodárenského toku Topľa. Podzemné vodárenské zdroje majú stanovené pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd a povrchové vody pásmo hygienickej ochrany 2. a 3. stupňa na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti povrchovej vody.

V k. ú. obce boli stanovené poľnohospodársky využívané pozemky ako zraniteľné oblasti, čo sú v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z. poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd najmä tých, ktoré sa využívajú alebo sú určené na odber pitnej vody a obsahujú alebo môžu obsahovať vyššiu koncentráciu dusičnanov ako je stanovené v osobitnom predpise. Ďalej vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je alebo môže byť koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹. Vo vymedzených zraniteľných oblastiach je potrebné hospodáriť podľa špeciálneho režimu definovaného vyhláškou MP SR č. 392/2004 Z.z.

Rieka Topľa sa niekoľkokrát v roku vylieva z koryta. Odstraňovanie škôd počas povodní a po povodni na brehu rieky Tople vykonáva správca toku – Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Správa povodia Bodrogu a škody spôsobené na území (majetku) obce odstraňuje obec Hrabovec (PHSR Mikroregiónu Stredná Topľa, 2006).

V k. ú. obce sa nenachádza žiadny zdroj geotermálnych a minerálnych vôd (www.geology.sk).

ÚPN navrhuje v obci splaškovú kanalizáciu s ČOV so zaústením prečistených vôd do Tople, pod OP II° vodných zdrojov.

Ochrana pred povodňou

Rieka Topľa sa niekoľkokrát v roku vylieva z koryta. Odstraňovanie škôd počas povodní a po povodni na brehu rieky Tople vykonáva správca toku – Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Správa povodia Bodrogu a škody spôsobené na území obce odstraňuje obec. Ochrana pred povodňami je riešená návrhom zástavby mimo záplavové územie – podľa Mapy povodňového rizika (MPR) a Mapy povodňového ohrozenia (MPO), resp. nad hladinou Q₁₀₀ ročných veľkých vôd.

Nad obcou, na Hraboveckom potoku je navrhovaná vodná nádtž – polder.

Pôda

V prípade plošnej kontaminácie pôd, sú pôdy v k. ú. obce v súlade s rozhodnutím MP SR č. 531/1994-540 relatívne čisté, nekontaminované resp. miestami mierne kontaminované. To znamená, že koncentrácie rizikových prvkov ako Ba, Cr, Mo, Ni, V sú pod referenčnou hodnotou (Atlas krajiny SR, 2002). V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne verifikované environmentálne záťažové ani poddolované územia a nie sú tu evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme.

Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou je v k. ú. minimálna. Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou je stredná až silná. V juhovýchodnej časti k. ú. obce je zaznamenaná intenzívna výmoľová erózia (Atlas krajiny SR, 2002).

Zosuvné územia

Celé k.ú. obce patrí medzi územia vykazujúce predispozíciu k vzniku svahových pohybov (plazenie, zasúvanie, stekanie, rútenie). Tieto javy sú predovšetkým dôsledkom geologickej stavby územia. K.ú. obce sa nachádza v oblasti flyšového pásma, ktoré tvoria ílovce, pieskovce, siltovce, slieňovce.

V časti k.ú. sú evidované potenciálne svahové deformácie. Zastavané územie nezasahujú ani na nich ÚPN nové funkčné plochy nenavrhuje.

Evidované zosuvné územia sú vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačené v územnoplánovacej dokumentácii. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia výskyt potenciálnych zosuvov a stabilizovaných svahových deformácií.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych

svahových deformácií **nie sú vhodné na stavebné účely**. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej územnoplánovacej dokumentácii zohľadniť výsledky inžiniersko-geologického prieskumu, spracované v záverečnej správe.

Radónove riziko

Časť predmetného územia spadá do stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape - celé zastavané územie obce. Stredné riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Ochrana bude riešená na úrovni jednotlivých budov.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Hluk

Primárnym producentom hluku je automobilová doprava. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. nie je prekročená. Ustanovujú sa ňou podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Zástavba RD a BD je navrhovaná mimo ekvivalentnú hladinu hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete max. L_{Aeq} 60 dB(A).

Skládky a environmentálne zát'aže

V predmetnom území sú evidované skládky odpadu:

- odvezená skládka odpadov - registračné číslo 4886,
  - opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka), registračné číslo 4887
  - Upravená skládka (prekrytie, terénne úpravy a pod.), registračné číslo 4888,
- tak, ako sú zobrazené vo výkrese č. 2, 3.

Komunálny odpad

Produkcia odpadov je evidovaná v bývaní a službách. V obci je zavedený separovaný zber skla a plastov. Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky zabezpečuje Mestský podnik služieb Giraltovce. V obci sa nenachádza funkčná skládka odpadov. Problémové zložky komunálneho odpadu sú odstraňované následným odpredajom oprávnenej spoločnosti na základe zmluvy. Všeobecný odvoz odpadu je zabezpečený zmluvne prostredníctvom obecného úradu Šarišské Čierne, ktorý zabezpečuje odvoz odpadu, v trojtýždňových intervaloch, na skládku Hertník - Bartošovce. Vývoj produkcie komunálneho odpadu za roky 2007 – 2009 je zobrazený v nasledujúcej tabuľke.

Produkcia komunálneho odpadu v rokoch 2007 - 2009

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t/rok 2007	Množstvo v t/rok 2008	Množstvo v t/rok 2009
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	29,00	29,31	29,45
20 01 02	Sklo	O	1,65	1,22	0,77
20 01 39	Plasty	O	0,88	0,76	0,45
Celkom			31,53	31,29	30,67

Zdroj: Obecný úrad Hrabovec, 2010

Odpady vznikajúce výkonom predmetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch. V súčasnosti takéto odpady vznikajú v malých prevádzkach, kde je žiaduce využívať najlepšie na trhu dostupné technológie šetriace prírodné zdroje a zhodnocujúce vlastný odpad, ale aj odpad zo širšieho okolia. Dôležité je zavádzať technológie predchádzajúce vzniku odpadu, resp. obmedziť ich tvorbu. Zariadenia pre podnikanie vo vlastných účel. stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie.

Na okraji ihriska, pri Topli navrhujeme zberný dvor a kompostovisko.

Pri navrhovaní funkcií v dotyku s cintorínom je nutné rešpektovať zákon NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebnictve a doplnenie zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, stanovujúce **ochranné pásmo pohrebiska** na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy).

Z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva Okresný úrad Bardejov – Odbor ŽP odporučil

v ďalšom stupni prípravy územno-plánovacej dokumentácie riešiť plochy, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu, vyplývajúce z ustanovenia § 39 ods. 5 písm. a) zákona o odpadoch. Zamerať sa na opatrenia pre zabezpečenie zberu a prepravy objemových odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov, vyplývajúcich z ustanovenia § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch. Riešiť plochy na zabezpečenie separácie biologicky rozložiteľného odpadu, vyplývajúce z ustanovenia § 39 ods. 16 zákona o odpadoch. ÚPN-O navrhuje v priestore HD zberný dvor pre TKO a kompostovisko - separácia biologicky rozložiteľného odpadu. Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky a problémových zložiek odpadu je zabezpečený v intervale raz ročne.

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k. ú. je navrhovaná kostra ekologickej stability zahŕňajúca miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava a Obvodného banského úradu sa v k.ú. obce nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov ani evidované prieskumné územia, z čoho vyplýva, že riešením rozvoja obce nebudú dotknuté záujmy a využívanie nerastného bohatstva (výhradných ložísk).

2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Všetky prvky ochrany prírody a Zosuvné územia (svahové deformácie). Potenciálne zosuvy sú evidované v troch zónach celého k.ú.

Prvky ochrany prírody:

- SKUEV0936 Horný tok Tople územie európskeho významu; predmetná lokalita NATURA 2000, ustanovená Opatrením MŽP SR zo 7. 12. 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR zo 14.7.2004 č. 3/2004-5.1,
- hydrický biokoridor nadregionálneho významu (Topľa)
- plochy s výskytom prírodných biotopov eur. významu, ktoré eviduje ŠOP SR.

2.16 Ochrana pôdneho fondu

2.16.1 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Základné východiskové podklady: hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 (GaKÚ SR Bratislava), druhy pozemkov a BPEJ (GaKÚ SR Bratislava, ROEP), odvodnenia (Hydromelióracie, š.p. Bratislava) a kontaminácie PP (VÚPOP – reg. pracovisko Banská Bystrica).

Podľa Štatistického úradu SR sa k roku 2009 v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 381 ha, z toho orná pôda tvorí 132 ha, záhrady 12 ha a trvalé trávne porasty 237 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice, chmeľnice a ovocné sady. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 48,5 %.

Z pôdnych typov sa v k. ú. obce nachádzajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené zo zvetralín pieskocovo-ílovcovitých hornín, kambizeme pseudoglejové kyslé zo zvetralín rôznych typov hornín a fluvizeme kultizemné z nekarbonátových aluviálnych sedimentov. Pôdy sú piesčito-hlinité až hlinité neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m je 0 – 20 %), pričom v juhozápadnej časti k. ú. obce sa nachádzajú pôdy hlinito-piesčité neskeletnaté až slabo kamenité. Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je nízky (< 1,8 %) až stredný (1,8 – 2,3 %). Pôdna reakcia je neutrálna a na východe k. ú. obce slabo kyslá. Priepustnosť pôd je stredná a retenčná schopnosť pôd je stredná až veľká. Pôdy sú prevažne stredne náchylné na acidifikáciu, pričom v juhozápadnej časti k. ú. obce sú náchylné na acidifikáciu. Odolnosť pôd proti kompácii je slabá až stredná (v juhozápadnej časti k. ú. obce). Index poľnohospodárskeho potenciálu je nízky, pohybuje v rozmedzí 21 – 30 (Atlas krajiny SR, 2002).

Z pôdnych typov v k. ú. obce prevládajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené zo zvetralín pieskocovo-ílovcovitých hornín. Ďalej sa tu vyskytujú fluvizeme kultizemné z nekarbonátových aluviálnych sedimentov a kambizeme pseudoglejové kyslé zo zvetralín rôznych typov hornín. Pôdy sú piesčito-hlinité až hlinité neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m je 0 – 20 %). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm sa pohybuje od nízkeho (< 1,8 %), cez stredný (1,8 – 2,3 %) až po vysoký (> 2,3 %). Pôdna reakcia je stredne až silno kyslá. Priepustnosť pôd je stredná a retenčná schopnosť pôd je stredná (v západnej časti k. ú. obce) a veľká. Pôdy sú

stredne náchylné na acidifikáciu až náchylné na acidifikáciu v západnej časti k. ú. obce. Odolnosť pôd proti kompaktii je stredná až slabá (v západnej časti k. ú. obce). Index poľnohospodárskeho potenciálu je nízky, pohybuje v rozmedzí 21 – 30 (Atlas krajiny SR, 2002).

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny BPEJ) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ). V kat. území sú najkvalitnejšie pôdy zaradené do týchto skupín BPEJ: 0602005/5, 0602035/5, 0657202/6, 0666245/5, 0666442/5, 0770313/5.

Časť pôd v katastrálnom území obce je odvodnená. Odvodnenia sú nejasnej kvality. Pri Topli sú tri otvorené odvodňovacie kanály v správe Hydromeliorácie š.p., - evid. č. 5401 109 009, 5401 109 006 a 5401 109 007.

Návrh

Záber PP je na 15 nových lokalitách. Vid' podrobne v tabuľke Vyhodnotenia.

Celkovo je navrhovaných na záber 17,2273 ha, z toho PP je celkovo 14,8086 ha.

V zastavanom území je 7,5029 ha a 7,3057 ha mimo zastavaného územia.

Časť navrhovaných lokalít v rozsahu 6,5711 ha je tvorená najkvalitnejšou poľnohospodárskou pôdou v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona.

Zdôvodnenie záberu najkvalitnejšej PP v k.ú.- mimo zastavané územie

lok. č. 5, 5' - zabezpečenie výstavby RD, komunikácií, VZ a OV – invariantné riešenie, nakoľko je to jediná kompaktná plocha pre rozvoj bývania v obci s možnosťou napojenia na tu prítomné siete TI,

lok. č. 6' - rozšírenie športovo – oddychových plôch ako súčasť rekreačného využitia Tople na spojnici BJ a Giraltovce; po dôkladnej analýze krajiny - invariantné riešenie,

lok. č. 9' - rozšírenie jestv účelovej cesty za účelom sprístupnenia novej zástavby RD – invariantné riešenie,

lok. č. 11' - zabezpečenie výstavby ČOV mimo obec – invariantné riešenie.

2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Navrhovaná urbanistická koncepcia celého k.ú. tvorí vyvážený celok. Ďalší rozvoj obce je navrhovaný prevažne na skompaktňovaní zastavaného územia a zhodnocovaní jestv. funkčných plôch. Nové obytné plochy budú dotvárať charakter obce s cieľom uchovať jej harmonický vzťah k prírode.

Na základe návrhu možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj. Dôvodom je dobré dopravné sprístupnenie, dostupnosť okresného mesta, vybudovaná infraštruktúra, dobré mikroklimatické podmienky pre bývanie a disponibilita plôch pre nové obytné funkcie.